

gökmavi

2020 Haziran, Sayı: 5, Fiyatı: 10 TL

s a n a t - e d e b i y a t - y a a ş a m

İyi Yazı Nasıl Yazılır?

Biz kimiz? Ne için bu çaba.../ Erzurum Dağları Tipi Borandır / Okul Panosu / Suya Sabuna
Dokunan Yazılar / Kayışı Kopmuş Salıncak / Yazı Atölyesi / Noterden Tasdikli Hikaye /
Kahramanın Sonsuz Yolculuğu / Kendimle Hasbihalim / Deva / Veda / Antika Dükkanı / Ey
Anadolu / Ahir Zaman Üstelik Mahir Zaman/ Mülkün Sahibi / Kızıl Çiçek / Virüsler ve Covid-19 /
Şeyh Şamil / Dağlar / Ey Benim İnsan Yanım Vicdanım

Küçükrek Öyküleri

Hayrettin Durmuş

Patik

“Boş duranı Allah sevmez.” der patik örerci anam. Bitti mi, “Düşmanın ömrü de bu kadar olsun.” der koparırdı ipi...

Yıllar yuvarlanıp gitti bir yumak gibi. O hiç usanmadı patik örmekten. Zamanla gözüne duman çöktü ama yine de devam etti uyarılarımıza aldırmadan.

Dün kayıp düştü bohçadan; anamın elleri, anamın yüzü...

Resimleme: Kübra Karataş

Köy Özlemi

Yüzler saman alevinde kızarıp, bazlama kokusu sarardı her yeri. Hem eli çalışırdı köylü kadınların, hem dili... En çok bir türkü bölerdi muhabbeti. “Kuvvet ola, kolay gele!” dedin mi yumurtalı ekmeğin hazırdı sac başında. Öyle mi şimdiki şehrin...

Tebessüm

Ne çok severdi sadaka vermeyi

Oysa bir şeyi yoktu garibin tebessümünden başka.

Gömlek

Arkadan yırtılsın da gömleğim, delik deşik etmesin dünya beni.

Sofradaki Yemeğin Üzüntüsü

Anne nasıl da heyecanlı. Gülümsemesi yaptığı pastalara yansımış. Çorba pastayı kıskanıp kaynıyor. Yaprak nasıl da mutlu dalda kuruyup gitmediği için. Fasulyenin keyfine diyecek yok. Ayran sabırsızlanıyor, köpürüyor bardakta. Makarna sıkıyor dişini çatalar batırılınsın diye. Etin kokusu kabartıyor iştahı. Anadolu nakışlı sofra başıma toplansınlar diye serilmiş yere. Buzdolabındaki içecekler bardaklara dolmak için sırada.

Bu kaçınıcı sesleniş annenin. Çocuklar pek de keyifsiz. Bir türlü gelmi-

yorlar sofraya. Yüzü asılıyor sofranın. Sıcacık gülümsemesi gidiyor yavaş yavaş yemeklerin. Buruşuyor sarmasının yüzü. Kendini salıyor makarna. Fasulye “Bahçede kalıp da kurda kuşa yem olsaydım.” diyor içinden. Ayranın sönüyor ferisi. Çorbanın kuruyor teri. Yaprakta üzüntünün bin beteri.

Anne hâlâ umutlu çocuklarının sofraya geleceğinden. “Bari televizyonu açayım da gürültüye uyanınsınlar.” diyor. Uyanacaklar, uyanıp kalkacaklar. Televizyonda bir haber:

“Açlıktan ölüyor çocuklar.”

İntihar

Çatıdaki kızı gösterip

“İntihar edecek bu.” dedi

“Edemez.” dedim

Bak sana şiir okuyor...

Dünyadan Göçmek

Her eşya yadırgadı yerini. Koca ev sessizliğe gömüldü. Yüzü asıldı duvarların. Pencerecikler çılgık çılgık, kapı gıcırdayıp kaldı aramızda. En çok da çiçekler büktü boynunu. Kıtıplar mahpus kolilerde. Bir evden öbür eve hüznün taşıdı. Bir de dünyadan göçmek var...

 gökmavi

Bayrak Yay. Mat. San. ve Tic. Ltd. Şti. adına

İmtiyaz Sahibi: Aykut Edibâli

2020 Haziran, Sayı: 5

Yazı İşleri Müdürü: Ahmet Edibâli
Yayın Kurulu: Filiz Edibâli, Ertuğrul Şakar, İdris Taşpınar, Hayrettin Durmuş, Selami Yıldırım, Hakkı Şener, Lütfi Kılıç, Turgut Yıldızan, Yahya Demeli, Mürşit Atlıakın

Abonelik - Dağıtım: Salih Şirin, Bahadır Koçak, Samet Karataş

Hesap İşleri: Mustafa Koçak

Fiyatı: 10 TL

Abone bedelini yatırıp, isminizi, TC kimlik numaranızı, adres ve telefon bilgilerinizi whatsapp hattına ya da e-posta adresimize iletiniz.

Gelen yazılar yayınlansa da yayınlansa da geri verilmez. Yazıların sorumluluğu yazara aittir. Yazılara telif ücreti ödenmez. Yayın kurulu yazılarda değişiklik yapabilir. Yayımlanan yazılar Gökmavi Dergisi'nin izni olmadan başka bir yerde yayımlanamaz. Yayın politikasına uygunluk aranır.

Baskı: Akademi Matbaa - Topkapı - 01.06.2020
Ayda Bir Yayımlanır. Yerel-Sürelî Yayın.

www.gokmavidergi.com

   /gokmavidergi

mektup@gokmavidergi.com

 0 533 817 92 50

BANKA HESAP BİLGİLERİ

Hesap Sahibi:

Bayrak Yayımcılık Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi

Türkiye İş Bankası / Çağaloğlu Şubesi:
TR11 0006 4000 0011 0950 7218 37

Posta Çeki Hesap No: 5208657

Biz kimiz? Ne için bu çaba...

| Ahmet Musa Alp

Geçen ay sosyal medya üzerinden bir çağrımız oldu. Gönlü, fikri açık olanları yazarımız, çizerimiz olmak üzere davet ettik. "Sesimizi kim duyar?" demedik, duyması gereken nasılsa duyacaktır diye kapılarımızı açık tuttuk. Ve gelenler oldu. Güzel insanlarla tanıştık. Hemen hemen her bir kardeşimiz aynı soruyu sordu bize. **Kimsiniz siz?..**

Bir yapıya, dergiye "Siz kimsiniz?" diye sormak... "Bu dergi neden çıkıyor?" sorusudur kast edilen. Dergileri anlamak onların topluluklarını anlamakla mümkün. Biz de gökmavi'nin insanlarını ve onların amacını anlatmaya çalışalım. Öyle ya; birbirlerine kılıç yaraları açmak isteyenler bile önce kendilerini tanıtmış, onurlu yaşamların çağlarında. Dostluklar tanımayla başlar, korkular endişeler tanış olmakla birliğe dönüşür.

Bir insanın kim olduğunu, kaç yaşında olduğunu anlamak ve anlatmak neye inandığı bilmekle ilgilidir. İnsan, inandıklarının tezahür ve temsil vasıtasıdır. Elbette idraki veya kapasitesi ölçüsünde. Bir insanın yaşı bu dünyaya geldiği günden itibaren mi hesaplanmalıdır? Belki 1000 yaşındayız. Hâlâ gönlümüz bir mızrakla o kahramanın arasına girememenin ızdırabı içerisinde. Belki de Viyana surlarında gömülü ciğerimizden bir parça... Hasretimiz "Ey insanlar! Bilmiyorum, belki de bugünden sonra burada sizinle bir daha buluşamayacağım. Allah'ın rahmeti bugün sözümü işitip onu iyice kavrayanların üzerine olsun! Benim bu sözlerimi burada bulunanlar bulunmayanlara bildirsin." diyen elçinin ardından hiç dinmedi. Emanet edilenler suya hasret gittiğinden beri her su içişimizde yüzlerce yıllık susuzluk dilimizi çöl kılar bizim. Yüzlerce yıldır doğudan batıya, kuzeyden güneye koşuyoruz, atımızın sırtında. Samsun'da biz karşılдық onu. Belki 9 Eylül'de İzmir'e ilk biz at sürdük.

Ölümsüzdür inanç. Onu tutup kaldıracak bir yürek bulduğunda yeniden yeşerir.

"Biz neye inanıyoruz?" ve "Ne için bu işle uğraşıyoruz?" sorularını insan kendi kendine cevapladıktan sonra "Siz kimsiniz?" sorusuna dürüst bir cevap verebilir. Hiç lafi eğmeden söyleyelim. Bir okul inşasıdır bu derginin amacı... Öğretmen de öğrenci, öğrenci de öğretmen. Bir topluluk yürüsün bu okuldun, doğuya batıya. Teni beyaz, teni siyah, sarı... Dili sanat. Gönülleri umut dolu, inanç dolu. Bilir onlar kim olduklarını. Hitapları "Benim grubum, benim çevrem" değildir. Onların hitabı; "Ey insanlık!" olur. "Size umudun ve aydınlığın yolunu işaret ediyoruz." derler. Onlar naif söz söyler çetin mücadele ederler.

Velhasıl kelim... İnsanlık kadar eskidir çabamız. Yeryüzünün, güzel söz ve nasihat ile yeniden yaşanır olması için estetik kaygıyı hak ortasına koyduğumuz bir nidadır bu derginin yolu. İnsanlığa çağrıdır...

Yakında, yeni normallerin şartlarında pek çok tasarımız var. Sanat atölyeleri, felsefe, edebiyat, inanç, tarih sohbetleri, eğitim çalışmaları. Didaktik bir üslup ile mutlak bilen olma iddiasıyla değil. Beraberce aramak ve öğrenmek hevesinde olacaktır. Öğrendiklerimizi de küfelere yükleyip gitmeyeceğiz. Öğrendiklerimizi yaşayacağız. Yaşanır kılmak için ömürlerimizi vereceğiz. Her bilen öğretmen olduğu, bilmediklerimizi beraberce öğreneceğimiz bir gönüllü okul inşası için yola çıktık.

Tekrar hoş geldiniz... Ağuyla pişmiş aşı yemeğe kimler gelir?

Teşekkür ve davet

Bu sayıda; davetlerimizi duyup ekibimize katılan, kıymetli yazar, şair ve çizerlerimize, fotoğrafçılara, dergimizin yönetimine katılan ekip arkadaşlarımıza, maddi katkıları ile dergimize sponsor olan iş insanlarımıza teşekkür ediyoruz. **Haydi geliniz... Bu okulu beraber büyütelim...**

Yazılarını gönderen; Ahmet Ateş, Betül Şimşek, Cemil Kılıçarslan, Hakkı Öğüt, Hüseyin Kaydu, İdris Taşpınar, Mehmet Mutluoğlu, Ahmet Akıncı, Ahmet Numan Sakal, Furkan Alcan, İlkay Coşkun, Kamil Şentürk, Mustafa Kabcı, Nurettin Erdoğan, Ömer Karakaş, Rahime Edibâli, Ramazan Dönmez, Yahya Demeli, Yaşar Günhan...

Çizim ve fotoğraflarını dergimize gönderen, Bekir Emre Örün, Aysun İleriler, Nursen Karataş, Mervenur Edibâli, Şafak Kara Örün, Kübra Karataş ve genç Osman Ç. kardeşimiz... **Şiirlerini gönderen;** Ahmet Şener, Betül Şimşek, Doğukan Aydemir, Erdoğan Güner, Ertuğrul Şakar, Fâtiğ Oğuz, Gökhan Gök, Hakkı Öğüt, Hakkı Şener, Halil İbrahim Bozoğlan, Hasan Kılıç, Hızır İrfan Önder, İdris Taşpınar, İlkay Coşkun, Kemal Akgül, Lütfü Kılıç Mehmet Mutluoğlu, Meryem Tavan, Musa Doğruer, Nihat Malkoç, Osman Çevik, Rıdvan Yıldız, Selma Erdem, Turgut Yıldızan, Yahya Öztürk... **Gönülden selam olsun size...** yer darlığı sebebiyle yer veremediğimiz eserleriniz için teşekkür ederiz.

Yönetim ekibimize katılan; Abdurrahman Önel, Ahmet Akyıldız, Akif Akyıldız, Ali Emin Temizer, Ali Selman Koçak, Aykut Burak Şimşek, Ayşegül Temizer, Büşra Sofu, Esra Akyıldız, İbrahim Işık, İbrahim Kiraz, İrem Saygıcı, Mervenur Edibâli, Muhammet Bekir Inceank, Muhammed Kabcı, Seyfettin Özyurt, Şükran Baş, Ahmet Numan Sakal, Ali Rıza Soydar, Aydın Yükselmiş, Bahadır Koçak, Beyza Aydın, Handan Yakın, Hasan Nazik, İbrahim Abdullahoğlu, Mehmet Gümüşkaynak, Mustafa Çavuş, Nagehan Edibâli, Sabri Yıldız, Salim Yılmaz, Uğur Şerif Tekin, Yunus Topuz, Zeki Özen, Samet Karataş... Sizlere de teşekkür ederiz.

Sevgili büyüklerimiz; Konya'dan Sayın Ahmet Bey'e, İstanbul'dan Salim Bey'e, Mevlüt Bey'e, Antalya'dan Ramazan Ağabey'e, Adana'dan Mustafa Abi ve Ali Bey'e... Maddi manevi katkıları için bu "vakıf insanlara" ve tüm cefakâr Bayrak temsilcilerimize en içten teşekkürlerimizi sunarız.

Bu çabaya siz de katılın, sevdiğinizizi dahil ediniz. Yarın daha da güzel olacak...

Sevgiyle... Allah'a emanet olunuz...

İ Y İ Y A Z

NASIL YAZILIR?

Hayrettin Durmuş

Resimleme: A. Musa Alp

Yazı yazmak nasıl bir iştir? Yazı yazmak için nele-
re ihtiyaç duyulur? Bir yazı kendini nasıl okutur?
Elbette her işin başı aşktır. Coşkuyla yapılmayan iş
ne sahibine, ne de başkalarına fayda verir. Kendin
beğeneceksin ilkin. Başkalarının beğenisi çok da
umurunda olmayacak. İyilenen bir yazıyla iyi yazı
arasındaki farkı tarih belirleyecek.

Her işin bir yolu yordamı, önu
sonu olur da yazı yazmanın olmaz
mı? Pazardaki bir tablacının bile ken-
dine göre bir düzeni vardır. Günlük
hayatımızda yaptığımız pek çok işin
bir ahengi olur. Oturmasını kalkma-
sını bilmek adam eder bizi. Bazı in-
sanlar tarzıyla dikkat çeker. Hatta biz
onun tarzından hoşlanmayabiliriz
ama o nev-i şahsına münhasırdır.

“Yazmak için gerekli olan şey ne-
dir?” diye soracak olursanız bu satır-
ların yazıcısının cevabı “Kalem, kâğıt
ve daha da önemlisi gümrah ırmak-
lar gibi çağlayan aşk dolu bir yürek.”
olur. Aşkla çağlayan bir gönül yoksa
ne yazı yazabilirsin ne de şiir. Kalem
ve kâğıdı bulmak zor değil çağımız-
da. Yazmak sadece bu ikisine bağlı ol-
saydı herkes yazardı. Yaza da bilir an-
cak yazdığından ne kendisi tat alır ne
de okuyan lezzet bulur. Ne demişler;
“Herkes sakız çiğner ama Türkmen
gelini bir başka çiğner.” Demek ki yıl-
dız da olsanız fark edilmek, seçilmek
için diğerlerinden daha parlak olmak
zorundasınız.

Düzyazı için Yol Haritası niteli-
ğindeki “İyi Yazmak Üzerine” kitabı
yazmayı önemseyenlerin okuması
gerek bir eser. Bildiklerimizi tek-
rar etme, bilmediklerimizi öğrenme
fırsatı sunuyor bize. Eleştirilecek bir
iki yönü de yok değil ama o da bize
kalsın.

Yazı yazmanın zor bir iş olduğu-
nu, profesyonel yazarların günlük bir
program yaparak ona bağlı kaldık-
larını, cümlelerini tekrar tekrar yaz-
dıklarını, yaptıkları işin yani yazarlı-
ğın ağır sorumluluğu sebebiyle fazla
kimseyle görüşemediklerini, bütün
yazarların gergin ve kolay incinen
kimseler olduğunu, iyi yazı yazmanın
sırrının cümlelerin basit, okuyucu-
nun anlayabileceği yalınlıkta olması
gerektiğini anlatıyor kitap ve ekliyor;
“İyi bir yazı insanı bir paragraftan
diğerini okumaya sevk edecek bir
canlılığa sahiptir.” (Zinsser, 2015:
18) Haklı değil mi? Elimize aldığımız
bir kitabın akıcılığı, ilk cümlelerden
sonra başlayan merak onu elimizden
düşürmememizin sebebi değil midir?

Söz gelimi Aytmatov'un Toprak Ana kitabını okuyorsunuz. Tam "Okumaya biraz ara vereyim." dediğiniz sırada yepyeni bir olay ve yeni bir kahramanın hikâyeye dâhil olmasıyla "Bu bölümü de okuyum, sonra mola veririm." deyip sabahın ilk ışıklarıyla bitirmiyor musunuz kitabı?

Yazınızdaki Fazlalıkları Atın

İyi bir yazar ne yazdığını, niçin yazdığını ve kim için yazdığını bilen kişidir. Bazı yazarlar yazdıklarının kötü olduğunu, kusurlarını çoğu kez göremezler. Oysa Zinsser'in "Yazının içinde karışıklık arayın ve acımasızca budayın." (s.29) önerisi yerli yerindedir. Doplulu bir metinle tikiş tikiş bir yazının aynı şey olmadığının farkına varmalıdır.

Yazarın ortaya koyduğu eser içine sinmelidir. Yaşı kaç olursa olsun heyecanını diri, fikrini genç tutmalıdır. Bu bakımdan hem usta yazarları çok iyi özümsemeli, hem de genç yazarların neler yazdığıyla ilgilenmeli, bu bağlamda onlarla arasına mesafe koymamalıdır.

Çalاکalem yazmamaya özen göstermeli, yazdıklarını budamasını bildiği gibi demini de iyi ayarlamalıdır. Cümleler kıvama gelmeden bir metnin içinde yer almamalıdır. Sıcaklığı, samimiyeti belli olmalıdır yazıda. "Gazeteci üslubu denebilecek bir tarz var ve bunu her kim kullanırsa onun tarzındaki tazeliği öldürür" (s. 47) hükmü bizim de katıldığımız bir görüştür.

Yazdıklarımızı temiz bir Türkçe ile yazmamız, arı, duru bir dil kullanmamız çok önemlidir. Her harfimize, her kelimeye özen göstermeli hele ki yanlış yazmaktan kaçınmalıyız. Yunus Emre'nin "Bu dergâha odunun eğrisi yaraşmaz" sözünü biz yazılarımız için prensip edinmeliyiz. Hâl böyle olunca sözlük ikiz kardeşimiz gibi yanımızda durmalıdır. Yazarın "Sözlük kullanma alışkanlığı kazanın." (s.49) tembihini yabana atmamalıdır. Biliyorum aklınız hemen Ali Nihat Tarlan hocanın "Kamus-i Türki'ye bakıver. Lügate kahraman-

lık olmaz." sözü geldi. Ne diyelim; "Akıl için yol birdir." Herkes kelimenin doğrusunu öğrenmeli elbette ancak yazarlar mutlaka öğrenmelidir.

Yazarı İlk Cümlesi Ele Verir

İyi bir yazının ilk cümlesi çarpıcı, anlattığı hikâyeye özlü, bitirişi mükemmel olmalıdır. Bu zor işi nasıl başaracağız? Elbette "İyi yazabilmenin temeli yeniden yazmaktan geçer." (s. 96) sözü hep aklımızda olacak.

Yazmanın yazarak öğrenildiğini de unutmamalıyız. Bir at koştuğu sürece harikalar meydana çıkarır. Yürümeyi bırakır, tökezler, teri soğursa ne kadar mahmuzlarsanız mahmuzlayın zor hareket ettirirsiniz.

Her yazar yazdığı edebi türün özelliklerini çok iyi bilmelidir. Şiirin diliyle öykünün dili aynı değildir. Anı yazmakla masal anlatmanın aynı şey olmadığı gibi. Yazar yaşadığı coğrafyayı da iyi tanımalı; dağı taşı, ırmağı gölü, kurdu kuşu, börtü böceği ve çiçeği çok iyi bilmelidir. Arı bir gram bal yapmak için ne kadar çok çiçekten usare topluyor kim bilir? Yazarın beslendiği kaynaklar sadece işitsel değil, görsel de olmalıdır. Yazılarında mizaha yer vermeli, hiç olmazsa bir atasözü, darb-ı mesel, kalam-ı kibarla süslemelidir yazısını ancak bunu da biktirmeden yapmalı, kendi sözünü kaybetmemelidir.

Bir yazar en başarılı olduğu alanda yazmalıdır; "Eninde sonunda her yazar, en çok rahat ettiği yolu izlemek zorunda kalır. Çoğu kişi için bu yol nesirdir." (s.111) sözünü görmezden gelmemelidir.

Her yazarın kendine örnek aldığı usta yazarlar vardır. Önemli olan ustanın yerine geçmeden kendin olarak kalmaktır. Taklit bir dereceye kadar normal görülebilir ancak bunun sınırı iyi belirlenmelidir. Kitapta "Başka bir yazarı taklit etmekten çekinmeyin. Bach ve Picasso analarının karından müzisyen ve ressam olarak doğmadılar; rol modellere ihtiyaç vardı. Bu, özellikle yazı yazarlar için geçerlidir. Sizi ilgilendiren alanlarda-

ki en iyi yazarları bulun ve eserlerini okuyun."(s.248) önerisi de yer almaktadır. Elbette emekleme aşamasında taklit önemlidir ancak kendimize has bir yürüyüşümüz, duruşumuz olmalıdır. Neşet Ertaş "Gölgeye girenin gölgesi olmaz" derdi kendi diliyle. İyi bir yazar da kimsenin gölgesine girmemelidir.

Yazarın Rakibi Kendisidir

Kitabın sonunda "İyi yazmak, yazınıza ve kendinize inanmak, risk almak, farklı olmaya cüret etmek, kendinizi sürekli olarak ileriye doğru itmek demektir. Ancak kendinizi zorladığınız kadar iyi yazabilirsiniz." (s.316) denilmiş. Fransız şair Paul Valéry "İlk dize tanrı vergisidir, ondan sonrası çaba." der. Mehmet Akif Ersoy'un da "Şiirin yüzde onu ilhamla, gerisi gayretle yazılır." dediğini hatırlıyoruz okuduklarımızdan.

Mutfaktaki sebze, meyve ve baharatlar hünerli bir aşçının elinde parmaklarımızı yiyeceğimiz güzellikte bir yemeğe dönüşürken aynı malzemelerle yapılan kimi yemekten niçin kötü kokular gelir? Gecekondu yapımında da, mimari bir eserde de taş, kum, çimento, demir ve ahşap kullanılır. Ancak iki eserin arasında dağlar vardır. Gecekondu mu yapacağız, mimari bir eser mi ortaya koyacağız? Meselenin özü budur. Yazar bu soruya doğru cevabı verdiği ve çağın imkânlarıyla eserini bütünleştirdiği zaman iyi yazılar, unutulmaz kitaplar ortaya çıkacak, bizim payımıza da tutkuyla okumak düşecektir.

Zinsser, William. (2015) İyi Yazmak Üzerine. (Çev. Barış Tanyeri) Altıkkırkbeş yy., İstanbul.

William Zinsser
/ 1922 - 2015

Erzurum Dağları Tipi Borandır

Resimleme: Hilal Torun

Lütfü Kılıç

Olur'dan çikalı bir buçuk saat geçmişti. Çantası omzunda yaya yürüyordu. Son baharın son ayı olmasına rağmen yine de terlemişti. Olur'dan Olgun'a kadar ufak bir düzlükten sonra hep yokuş yukarı yürümüşü. Bulutsuz havada güneşin engelsiz olmasından mı, yokuş yukarı yürümesinden mi, yoksa yüksek rakımlarda güneşin da-ha yakın olmasından mı veya mola vermeden bir

buçuk saat yol tepmesin den mi her neyse terlemişti işte. Yorulmuştu da. İçinden yol kenarında biraz oturup, dinlenmek geçti. Kendi kendine; "Gider Süngübayır'da Mahmut Hocaya misafir olur, çay içer, öğle namazını da orada kılar sonra yoluma devam ederim" diyordu. Yorgun adımlarla aheste aheste yoluna devam etti. Yokuş yukarı yürümesi yorgunluğunu artırıyordu. Süngübayır'a vardığında

mola vermektan vazgeçti. Bu sefer Oğuzkent'te mola vermeyi aklına koydu. Böylece Kekikli'ye daha çok yaklaşmış olacağını düşünüyordu. Kekikli öğretmenlik yaptığı köydü. Oraya gidiyordu. Atsız, arabasız, yayan yapıldak oraya görev yapmaya gidiyordu.

İlk göz ağrısıydı. İlk görev yeriydi. Gönül verdiği öğretmenliğin ilk basamağıydı. Göreve başladığı ilk yıld. Onun için bin dokuz yüz yetmiş beş yılını kendine milat sayıyordu. Göreve başladığının dördüncü ayıydı. Görevine yetişmek, öğrencilerine kavuşmak için can atıyordu. İstiyordu ki; hiç cumartesi, Pazar olmasın. Hiç tatil olmasın. Hep okulunda, öğrencileriyle birlikte olsun. Onunki öyle bir sevdandı. Yorulmuş olsa da o seveda ile yürüyordu. Dizlerinin dermanı bitmek üzere Oğuzkent'e vardı. Yol köyün içinden geçiyordu. İlk göreve başladığı zaman, görevli olduğu Kekikli'ye giderken hayvan taciri Cemil ile birlikte Oğuzkent'te misafir oldukları İsrail Dayı'nın kapısının önünde durdu. Kapıya bir iki vurarak:

- "İsrail Dayı!" diye seslendi. İsrail Dayı dışarıya çıktı. Onu görünce:

- "Oooo hoş geldin meellim efendi. Buyur hele! Buyur içeri geçelim." dedi.

Eve girdiler. Tekrar hoşbeş ettiler. Karşılıklı hal hatır sordular. İsrail Dayı:

- "Meellim Efendi önce sofrayı mı hazırlatayım, çayı mı?"

- "İsrail Dayı öğle geçiyor, namazımı kılmadım. Önce abdestimi alıp, namazımı kılayım. Zaten çok aç değilim."

- "Anlaşıldı. Sen susamışsın. Benim sormam kabahat. Tabii ki, yol yürüyen susazır. Bak seccadeyi seriyorum. Sen gel abdestini al. Namazını kıl. Ben de çay demleteyim. Yemeği sonra yeriz." dedi.

Öğretmen abdest almaya giderken İsrail Dayı da hanımına seslendi, çay demlemesini tembih etti. Misafirin yanına geldi. Öğretmen nama-

zını kıldı. Parmaklarını sayarak tespihini çekti. Ellerini kaldırdı, avuçlarını açtı, alçak sesle duasını yaptı. Ellerini "Amin" diyerek yüzüne sürdü. Kalkıp, seccadeyi toplayıp, katladı. Yandaki sandalyenin üzerine koydu. Geçti İsrafil Dayı'nın yanında mindere oturdu. İsrafil Dayı:

-“Allah kabul etsin meellim efendi.”

-“Allah razı olsun İsrafil Dayı.”

-“Meellim Efendi; yol yorgunusun, ayaklarını uzat, rahatlırsın.”

-“İsrafil Dayı, yorgunum ama ayaklarımı uzatamam. Büyüğün yanında ayakları uzatmayı edepsizlik sayarım.”

-“Meellim Efendi, asaletlisin ves-selam! Ben gidip, çayları getireyim.” dedi, çıktı. Biraz sonra çay takımını getirdi. Yere bıraktı. Gitti kapının dışında bekleyen hanımından çaydanlıkları aldı. Getirdi, çayları bardaklara doldurdu. Çayları yudumlamaya başladılar.

-“Meellim Efendi bele tek başına nereden geliyorsun?”

-“İsrafil Emi üç aydır okullar açılalı, köyde hiçbir çocuğun kitabı yoktu. Olur'da da kitapçı yok, kitap bulunmuyor. Erzurum uzak, komşuların gidip çocuklarına kitap almaları mümkün olmuyor. Biz de kitap olmadan fazla faydalı olamıyoruz. Programdaki olması gereken bilgi ve davranışları kazandırmada zorlanıyoruz. Onun için müdür yetkili arkadaş ve köyün muhtarı ile oturup, konuştuk. Kitap almaya karar verdik. Bu kararımızı öğrenci velilerimizle paylaşarak, onların da onayını aldık. Bütün sınıflardaki öğrencilerimizin ihtiyaçlarını tespit ettik. Kitap ihtiyaç listesi hazırladık. Ben Cuma günü Erzurum'a gittim. Kitapları aldım, koli yaptırıldı. Akşama da Terca'na gittim. Ailemi ziyaret ettim. Anamın, babamın ellerini öptüm; hayır dualarını aldım. Gece Terca'nda kaldım. Cumartesi günü geldim Erzurum'dan kitapları aldım, Olur'a getirdim. Gece Olur'da kaldım. Aha bugün de köye,

görevime gidiyorum. İşte mesele bu.”

-“Hay Allah layığın versin. Adam yanına bir arkadaş almaz mı? Tek başına, yaya bu yollara düşmüşsün. Kurdu var, kuşu var. Bin bir türlü tehlike var!”

-“Pazar günü kimse yoktu ki, kimi bulaydım?”

-“Bekleyedin, belki yarın birileri olurdu.”

-“İsrafil Dayı öğrencilerim beni bekliyorlar, bekleyemedim!”

Çaylarını yudumlarken bu şekilde sohbetleri devam ediyordu. Öğretmenin boşalan bardağını İsrafil Dayı dolduracakken öğretmen:

-“İsrafil Dayı tamam, doydum, Allah ziyade etsin.”

-“Meellim Efendi Erzurum'da çay doyana kadar değil, çay bitene kadardır. Madem Tercanlısın, sen de bunu bilirsin.”

-“İsrafil Dayı yemeğe de yer kal-sın. Yemek vermeyecek misin?”

-“O nasıl söz Meellim Efendi? Ben seni yedirip, doyurmadan yolcu eder miyim? Hatta bugün yolcu etmem. Dur, birlikte laflarız. Yarın o tarafa giden birisini buluruz, birlikte gidersiniz.”

-“İsrafil Dayı ben dinlendim. Çayımızı da içtik, Allah ziyade etsin. Ben kararlıyım, nasip olursa gideceğim. Yarın okul saatinde öğrencilerimin başında olmak istiyorum. Bir parça ekmeke vereceksinse getiriyelim. İkinci de oldu. Namazımızı kılalım. Ondan sonra bana müsaade edersen inşallah.”

-“Hele bir yemeği yiyelim. Son-rasına Allah kerimdir.” dedi İsrafil Dayı. Kalktı, gitti, sofrayı getirdi, kurdu. Yemekleri getirdi. Birlikte yediler. Karınlarını doyurduktan sonra İsrafil Dayı sofrayı topladı, kaldırdı. Sonra kollarını çemirleyerek abdest almaya gitti. Öğretmenin abdesti vardı. İsrafil Dayı abdestini alıp, gelince seccadeleri serdi, imam oldu; cemaat olup, birlikte ikinci namazını kıldılar.

Çakmağını çıkardı. Çakmağını çaktıkça rüzgâr hemen söndürüyordu. Zar zor sigarasını yaktı. İçine çekti, dumanı dışarı üfördü. Başı dumanlanmaya, cesareti kırılmaya başlamıştı. O anda aklına neler geldi neler!

Namazın sonunda tespihlerini çekip, duaların tamamladıktan sonra İsrafil Dayı “el Fatiha” dedi. Fatiha'yı okuyup ellerini yüzlerine sürdüler. Kalkıp, seccadelerini topladılar. El sıkışıp, birbirlerinin ibadetlerinin kabul olması dileğinde bulundular. İsrafil Dayı:

-“Meellim Efendi geç mindere otur.” dedi. -“İsrafil Dayı yolcu yolunda gerek. Geç kalmadan beni uğurla, gideyim.”

-“Ayam bozuk, yolcu havası değil, tek başına seni yolcu etmek canıma sinmiyor.”

-“Allah senden bin defa razı olsun. Hanen şen olsun. Allah Halil İbrahim bereketi versin. Beni hoşnut etmek istiyorsan yolcu et.”

-“Seni eyleyemeyeceğim anlaşıldı. O zaman fazla oyalanıp, geç vakte düşürmeyelim. Di kalk yolcu edelim.”

Öğretmen çantasını aldı. Dışarı çıktılar. İsrafil Dayı ile vedalaşmak üzere elini uzattı. İsrafil Dayı:

-“Dur hele, seni köyden dışarıya götürüyem. Orada vedalaşırız.” dedi. Yürümeye başladılar. Sabah ve öğledeki güneşli havanın yerini bulutlu bir hava almıştı. Köyden dışarı çıktıklarında tek tük kar serpintisi görülmeye başladı. Misafirini yolcu etmek İsrafil Dayı'nın hiç içine sinmiyordu. Öğretmen tekrar vedalaşmak için elini uzatınca İsrafil Dayı elini vermek istemedi ve:

-“Meellim Efendi bak hava bozuk,

tek tük kar atmaya başladı. Horket'in kayalıklarında kurt, ayı bulunur. Yalnız başınasın. Gel beni dinle, vazgeç gitmeden. Geri dönüp, eve gidelim. Yarın olsun, hayır olsun. Yarın giderisin. Bir gün sonra gitsen, bir gün derse girmesen kıyamet kopmaz. Canını sokakta bulmadın!”

-“Kopar, İsrail Dayı'm kopar. Bir gün sınıfıma girmezsem, benim kıyametim kopar. Ben gideceğim. Sen de içini rahat tut.” dedi.

İsrail Dayı'nın çırpınışları öğretmeni caydıramadı. Vedalaşıp, uğurlamak zorunda kaldı. İsrail Dayı evine gitmek üzere geri döndü. O yoluna devam etti, Horket'in kayalıklarına geldi. Kayalıkların arasındaki patika yolda dikkatli dikkatli yürürken sağına, soluna, önüne, arkasına bakmayı da ihmal etmiyordu. İsrail Dayı, “Horket'in kayalıklarında kurt, ayı bulunur” demişti. Tek tük atan kar serpintileri de artmaya başlamıştı. Bir yandan kar serpintisinin artması, öbür taraftan kayalıklardan kurtulmak için adımlarını çabuklaştırmaya başladı. Gayretli gayretli yürürken İsrail Dayı'nın hizmeti, kalması için yaptığı ısrar, karşılaşılabilecek tehlikelere karşı tembihleri zihninde dolanıp, duruyordu. Kendi kendine “Bu İsrail Dayı ne kadar iyi bir insan! Böyle insanların bulunduğu toplumda huzurdan, güvenden, mutluluktan başka bir şey görülmez.” diyordu.

Kar serpintisi daha da arttı. Rüzgâr da esmeye başladı. Kayalıklar arkada kalmıştı. Yolu ise yokuşa vurmuştu. Atlı Köyü'nün yaylalarına doğru yürüyordu. Yol Atlı Köyü yayla evlerinin üst tarafından geçiyordu. Eğer yayla evlerinin yanına varabilirsem kar ve rüzgâr geçene kadar boş olan yayla evlerinden birine sığınırım düşüncesindeydi. Rüzgâr hızını artırmış, tipiye çevirmişti. Yürüdüğü istikametten, tam karşıdan esmeye başlamıştı. Her nedense İçinden “Erzurum Dağları Kar ile Boran” türküsünü söylemek geldi. Ama söyleyemiyordu. Tipi; karları ağzına, burnuna doldurmaya başladı. Ayağını kaldırır kaldırmaz tipi hemen izi-

ni kapatıyordu. Artık yol da belirsiz olmaya başlamıştı. Yorulmuştu da. Yürüdüğü yolun kenarında büyük bir kaya vardı. Onun duldasına geçip, biraz nefeslenmek istedi. Hem tiryaki olduğu için istettiğinden, hem de içini ısıtmak için koyun cebinden sigara paketini çıkardı. Titreyen elleriyle dudakları arasına bir sigara koydu. Çakmağını çıkardı. Çakmağını çaktıkça rüzgâr hemen söndürüyordu. Zar zor sigarasını yaktı. İçine çekti, dumanı dışarı üfledi. Baş dumanlanmaya, cesareti kırılmaya başlamıştı. O anda aklına neler geldi neler! Artık ecelinin geldiğini, ömrünün burada tamamlandığını, tipide boğulup, kalacağını düşünmeye başladı. “Belki de Horket'in kayalıklarından kurtlar veya yırtıcı başka hayvanlar gelir, cesedimi parçalar karınlarını doyururlar. Ya da üzerimi kar kaplar, tipi kapatır, kimse bulamaz. Baharda cemrelerle birlikte kara sökün düşünce ancak açığa çıkarım.” diye kendi kendine söylenmeye başladı. Anası, babası geldi aklına. Tipide boğulduğumu duyarlarsa; anam nasıl kendi kendine söylenerek göz yaş döker, babam nasıl donar kalır; olmamış şey olacakmış, olmuş gibi gözünün önüne geliyordu. Kardeşleri, diğer yakınları, eşi, dostu bir bir zihninde sıralanır; alacakları vaziyetleri, büründükleri hâlleri görür gibi oluyordu. Ya yavuklusu! Gelip, gelip gözünün önüne dikiliyordu. “Duyarsa saçını, başını mı yolar? Yoksa ayıplamalardan çekinerek acısını içine mi gömer!” Daha başka yürek yakan düşünceler! Umutsuzluklar!

Bunlar aklından geçerken, olmuş gibi gözünün önünde canlanırken; babası ile amcasını Allah'ın emri ile istemek üzere yavuklusunun ailesine gönderdiğini, olumsuz cevap aldıklarını hatırladı. Kafasına koyduğu; yazın gider bir daha istetirim, vermezlerse kaçırırım düşüncesini hatırladı. Şimdi bitti! Hepsini burada noktalandı! Zaten başkaları da istiyordu. O başkasına gitmemek için direniyordu. İşin anasının, babasının rızası ile olmasını arzuluyordu. Bitti! Ben bittim! Benimle birlikte benim de onun da hayalleri, hevesleri bitti! Başkasına

gelin gitmekten başka çaresi kalmaz. “Her şey buraya kadarmış...” teslimiyeti içerisindeydi.

Bunlar kafasından geçerken elindeki sigarası ıslanmış, sönmüştü. Yenisini çıkarıp, yakmak üzere elini koynuna soktu. Birden vazgeçti. Elini geri çekti. Tipi devam ediyordu. Yanına koyduğu çantasının üzerini kaplamıştı. Karları silkeledi, çantasını omzuna taktı. Umutsuz bir hâlde yola yöneldi. İlerde, taaa uzakta bir karartı gözüne ilişti. “Allah Allah!” dedi.. Dikkatli baktı, karartının hareketli olduğunu gördü. “Bu bir kaya parçası olamaz, bir ağaç olamaz! Hareket ediyor, uzaklaşıyor. Canavar da olamaz. Çünkü; yol istikametinde uzaklaşıyor.” şeklinde söylendi. Nefesini topladı: “Heeeeeyyy!” diye seslendi. Rüzgârın karşıdan estiğini, sesin gidemeyeceğini fark etti.

Sanki dizine derman gelmişti. İçine kurtuluş umudu doğmuştu. Yürümeye, o karartıya doğru adımlarını çabuklaştırmaya başlamıştı. Karartı gitti. O gitti. Yetişemedi ama aralarındaki mesafe de artmadı. Yokuş bitmişti. Atlı Köyü'nün yayla evlerinin yakınındaydı. Tipi de kesilmişti. Fakat çok yorulmuştu.

“Gitsem yayla evlerinin birisinin içine girip, dinlensem mi?” diye düşündü. Vazgeçti. O karartı uzaklaşıyordu. Akşam da yaklaşıyordu. Karartıyı kaybedersem akşam karanlığına da kalırsam yolumu kaybederim” diyerek, yeniden yürümeye, dinlenmeye başladı.

Yokuş bitmişti. Yol düzdü. Arkasında kalan yerlerdeki kadar kar da fazla değildi. Buradan sonrasında Karartının izlerini kar doldurmamıştı. İzler at izleriydi. “Demek ki, o karartı atlı bir vatandaş.” dedi. Düzün bitiminde kısa bir inişle muhtarlığı Atlı Köyü'ne bağlı Alos'a varmış olacaktı. Artık tipide boğulma, kar altında kalma korkusu gitmişti. Yarın öğrencilerine kavuşma sevinci içine doğmuştu. Varacağı Alos'la görev yaptığı Kekikli Köyü arası takriben bir saatlik mesafeydi. Neyse şimdi bunu düşünecek zaman değildi. Havanın parlaklığı ya-

avaş yavaş griliğe dönüyordu. Karanlığın ucu görünüyordu. Akşam ayazı başlamıştı. “Akşam olmadan varmalıyım.” derken akşam ezanını duymaya başladı. Köyün köpeklerinin havlamaları da duyuluyordu. “Ha gayret, az kaldı.” diye kendi kendini güdülyordu. Ama dizlerinin dermanı kesilmiş, takati tükenmek üzereydi..

Zorlana zorlana düzü bitirdi. İniş aşağı dönmüştü. Artık fazla güç sarf etmeden ayakları gidiyordu. Yürümesine ayağını yerden kaldırması yetiyordu. Vadinin içindeki köye girdi. Köpekler havlayarak hücum etmeye başladılar. Bereket eline İsrail Dayı sopa vermişti. Sopyayı sallayarak köpeklerden kendisini korumaya çalışıyordu. Köpeklerin sesini duyan köyün komşuları koştular, köpekleri durdurdular.

-“Buyur, misafirimiz ol.” dediler.

-“Ben Ali Rıza Öğretmen'e gideceğim.” dedi. O komşulardan birisi omzundaki çantasını aldı. Yürüdüler, Ali Rıza Öğretmen'in kapısına geldiler. O komşu kapıya vurarak:

-“Ali Rıza Öğretmen, misafiriniz var!” diye seslendi. Kapıyı açan Ali Rıza Öğretmen hemen geri döndü. İçeri girdi. Az sonra elinde bir süpürge ile geldi. Arkadaşının paçalarının karını süpürdü. Arkadaşını içeriye aldı. Yardım ederek ayakkabılarının bağını çözdü. Ayakkabılarını çıkardı. Birlikte avludan odaya geçtiler. Soba yanıyordu. Oda sıcaktı. Çoraplarını çıkardı. Kuruması için sobanın tahtasına serdi. İbrik, le-ğen getirdi. Ellerini ve ayaklarını soğuk su ile yıkayarak ovdu. O zaten kendinden geçmişti. Sobanın yanına minderler serdi. Baş tarafına bir tane yumuşak yastık koydu. Minderlerin üzerinde yatmasını sağladı. Sonra da sobanın üzerine çaydanlıkları koydu.

Onun, uzandığı yerde gözleri süzlümeye başladı. Yavaş yavaş göz kapaklarını kapattı. Mışıldamaya başladı. Emin ellerdeydi. Oraya o köyden bir iki kişi gelmişti. O mışıl mışıl uyuyarak yorgunluğunu atarken Ali Rıza Öğretmenle komşular, onu rahatsız

etmeden alçak sesle sohbet ediyorlardı. Aradan takriben iki üç saat geçmişti. O yana bu yana döndü. Sesler duymaya başlayınca gözlerini açtı. “Ben neredeyim?” diye sormaya başladı. Ali Rıza Öğretmen: “Ula emin ellerdesin, merak etme.” deyince doğruldu. Karşısında Ali Rıza Öğretmeni görünce gözlerinin içi gülmeye başladı. Kalktılar, sarıldılar, hoş beş ettiler. O komşularla da sarılıp, hal hatır etti. Hemen arkasından o komşulara: “Benden önce köye giren o atlı kimdi?” diye sordu. O komşuların birisi: “Atlı Köyü'nden, atına birkaç ölçek buğday atmış, kendisi de üzerine binmiş; buğdayları öğütüp, un yapmak için buradaki değirmene gelirmiş.” dedi.

-“Yav, o adam benim Hızır'm oldu. O olmasaydı, ben tipide boğulmuş olurum”

-“Ama o senden evvel geldi.”

-“Olsun, ben onu çok uzaktan karrarı şeklinde gördüm. Onu görmem bana cesaret ve güç verdi. Ben onu takip ederek geldim.”

-“Neyse geldin ya! İster Hızır olsun, isterse İlyas!” Güllüştüler.

Demlenen çayın kokusu odayı doldurmuştu. Ali Rıza Öğretmen çay takımını getirdi. Bardakları tabaklara dizdi. Komşusu çayları doldurdu. Bir yandan çayları içerlerken bir yandan da bu mevsimde tek başına o yollarda ne aradığını sordular. O da baştan ayağa olanları onlara anlattı.

Erzurum dağlarının karından, tipisinden, boranından başladı; yaşadıklarını, o yaşadıklarını yaşarken aklından geçenleri, hepsini bir bir anlattı. Azrail'in kendisine acıdığını eklemeyi de ihmal etmedi. Öğrencilerine, memleketine, milletine hizmet etmek, yavuklusuna kavuşmak için Allah yardım etmişti. Darda kalanın darına, zorda kalanın zoruna sonsuz kudretteki elini uzatan ulu Allah; ona da yeni kapılar açmıştı. Ellerini açıp, yürekten yaptığı şükür dualarına oradakiler aynı duygularla, aynı samimiyetle “Amin” dediler.

OKUL PANOSU

Bade Göktürk

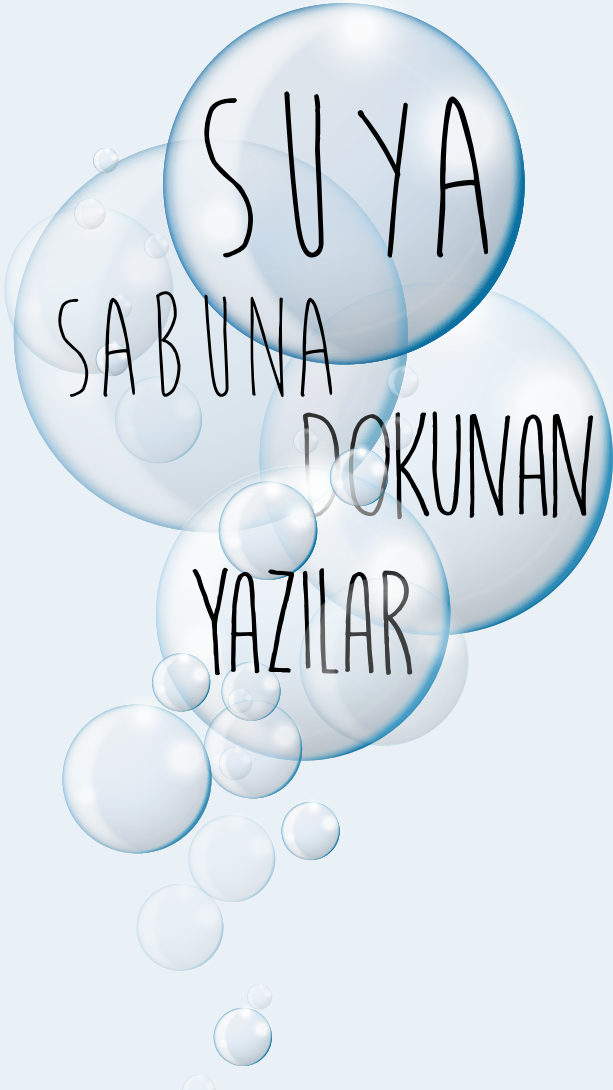

Sabah erken bir saatti. Herkes sıraya girmişti. İstiklâl Marşı'nı okumak için tören yapılyordu. Tören bittikten sonra öğrenciler itişip kakışarak sınıflarına girmeye çalışıyorlardı.

O sırada Mert'in ayağı koşan bir çocuğun ayağına takıldı. Her ikisi de merdivenlerden aşağı yuvarlanmaya başladı. Mert'in kolu kırılmıştı. Diğer çocuğun da kaşı açılmıştı. Öğretmenlerimiz Mert'in ve çocuğun yanına koşarak geldi ve her ikisi de gözünü hastanede açtı. Birkaç gün sonra Mert ve arkadaşları okula geldi. Birinin kolu alçıya alınmış diğerinin ise kaşı dikilmişti. Hepimiz onların okula gelebildiğine çok sevinmiştik.

Ama büyük bir sorunumuz vardı. Bir hafta içerisinde çarpışma, düşme, kapıya burnunu çarpma olayları gitgide artmaya başladı. Cemil'in dikkatsizce açtığı kapı, Bengisu'nun burnuna çarpı ve burnu kanadı. Sevgi ile Murat koridorda çarpıştı. Birinin dudağı kanadı, diğerinin yanağı şişti. Bu olaylar artınca öğretmenlerimiz çözüm aramaya koyuldu ve akıllarına bir fikir geldi. Koridorlarda ve bahçede dikkatsizce koşup kendini yaralayan öğrencilerin yaralı ve sargılı fotoğraflarını sınıf ve okul panolarına asacaklardı. Bu sayede dikkatsizce koşuşturan öğrenciler bu fotoğrafları görünce duraksayacaklardı.

Aynen öyle oldu. Herkes birbirine fotoğrafları gösteriyordu. Yaranmalar gitgide azalmıştı. Öğretmenlerimiz de bu durumdan gayet mutluydular. Çünkü buldukları çözüm işe yaramıştı.

Halit Selim Dönmez

Kişisel temizliği sağlamada suya sabuna dokunmanın önemi geç de olsa anlaşılınca, kişilerarası ilişkileri arındırmada da suya sabuna dokunacak sözlerin işlevine duyduğumuz inanç arttı. Banadokunmayanılabinyaşasıcılık yaparak suya sabuna dokunmayanlara karşı, suya sabuna dokunma iddiasındaki yazılar, böylece döküldü kalemimizden.

***

Mahlûkun caniliğine, dünyanın faniliği bile mani olmuyorken, giriştiğimiz bu çabalar niye mi? Söyleyeyim: Mücadelemiz, velev ki bizi zahiren muzaffer eylesin, sadece ve sadece hangi safta durduğumuzu kanıtlayan bir "mevzilenme şuuru"nun tezahürü olması bakımından bile, indimizde azizdir. Bilmeyen ne bilesi!

***

İyiliği topyekünleştiremezsek, safiyetimiz en büyük zafiyetimiz olur!

***

"Gerçek" diye önümüze sunulanlar, "kurgu"dan daha

kurgusal olunca, kurmaca metinlerle oyalanmanın da pek bir esprisi kalmadı zannımca. Olup bitenleri şöylece bir seyredivermek yetiyor zaten: Hikâye bunlar, hikâye!

***

İnsanoğlu, bir başkasının kıymetinin bilinmediğinin farkına, ancak kendi değerinin bilinmediğini idrak ettiğinde varabiliyor. Yani "kıymetbilir" olabilmek için dahi, beyimizin öncelikle öz kıymetinin göz ardı edilmesini beklemesi gerekiyor. Kıymetbilirlikte bile benmerkezci tavır... Pes doğrusu!

***

Çağımızda bilgiye ulaşma noktasında büyük mesafeler katedildiği, bir gerçek. Nitekim insanlığın artık "bilmemek" gibi bir meselesi yok; fakat hâlihazırda bir "vâkıf olma" sorunu yaşamadığımızı kim iddia edebilir? Biliyoruz; ama bilmek, "farkında olmak" demek değil ki! Biliyoruz; ama bilmek, "bilinçli olmak" demek değil ki! Biliyoruz; ama bilmek, "idrak etmek" demek değil ki! Biliyoruz; ama bilmek, "sezmek" demek değil ki! Biliyoruz; ama bu bilmeler, "bilmek" değil ki!

***

En büyük hastalığımız; kendimizi "hakikatin merkezi" kabul etmek! Ve üzülerek eklemeliyim ki bu illetin tedavisi hâlâ bulunamadı.

***

İnsan, kendini önceleyerek giriştiği her eylemde, bu eylemin, başkalarının aleyhine sonuçlar doğurabilme ihtimalini de göz önünde bulundurmalıdır. Tıpkı, kendi güvenliğini sağlamak için penceresine demir yaptıran zemin kattaki ailenin, böylelikle bir yandan da hırsızın üst kattaki komşu dairelere ulaşmasını sağlayacak bir merdiven basamağı inşa etmiş olduğunu bilmesi gerektiği gibi!

***

Yapmış olduğu birkaç basit espriye, biraz taltif mak-satlı, biraz da ayıp olmasın diye güldüğünüz için dolduruşa gelerek her hadiseden şaka devşirmeye çalışan adamın düştüğü gülünç durum, sunmaya kalkıştığı komediden daha komiktir.

***

Kimilerinde güzelliğin esamisi dahi okunmaz, kalplerinin çirkinliği yüzlerine yansımış gibidir; kimi insanlarsa güzelliğin tecessüm etmiş halidir. İşte bu tecessümden zuhur eder, en samimi tebessüm.

***

Toplumumuzda becerikli insan yetersizliği yok; fakat beceriklileri keşfedebilme yetisinde çok beceriksiziz.

***

Yetkin kişileri etkin kılamadığımız için vasatın hâkimiyetine mahkûm yaşıyoruz. Gerçi, yayımcı tanıdığı sayesinde yazar olabilmişlerin, yakını yapımcı diye şarkıcı olabilmişlerin, yönetmen dostunun "elinden tutmasıyla" oyuncu olabilmişlerin, hâsılı referansının "sağlamlığıyla"

bir şekilde bir şey olabilmişlerin sayısının hiç de az olmadığı bir ülkede, işinin ehli olabilecek insanların “ben de varım” deme noktasında cesaret göstermekten imtina etmesine şaşmamalı.

***

Yüklü miktarda borcu olan, o meblağa asla güç yetiremeyeceğini vehmettiğinden; borcu az olansa, borcun, ödemesine değmeyecek miktarda olduğunu düşündüğünden, borcun ifası konusunda, mutlaka ama mutlaka bir zafiyet gösteriyor. Günümüzde, borç vermek, borç verilen kişi tarafından dolandırılmayı göze alabilmekten başka bir şey değildir!

***

Alelade bir şiirin dahi, trajik bir fon müziği eşliğinde okunduğunda gözlerin yaşarmasına sebep olacak şekilde dinleyene tesir edebildiğini onlarca kez gözlemledikten sonra düşündüm ve anladım ki şiir dinletilerinde fon müziği kullanmak alenen hileye başvurmaktır. Çünkü sözsüz ezgilerin büyüleyici tesiri, beraberinde okunduğu şiirin vasatlığını görebilmeyi imkânsız kılmakta, hatta vasatı ihya ederek ortada tespit edilecek bir vasat bile bırakmamaktadır. Oysa hakiki şiir, insanı fon müziksiz de cezbedebildir. Çünkü şiirin kendisi zaten, notasız bir müziktir.

***

Olması gereken seviyeden yüksekte tutulan umut, karşılaşılan acı gerçeğin ızdırabının daha derinden duyulmasına yol açar. Bu sebeple, hakikat hududuyla sınırlandırılmamış umutların doğurduğu düş kırıklıkları, her zaman, yeisin tahribatından daha yıkıcı olmuştur. Bu ahval ve şerait içinde “umut dolu” olmak zor; gelgelelim ümitsizlik ise şer’i değil! Sanırım, bu çıkmazda da, insana, “ümitsiz bir iyimserlik” ile “ümitvâr bir karamsarlık” hissi arasında denge kurmaya çalışırken dengesiz bir biri olup çıkmak kalıyor!

***

Zikir sırasında ansızın art arda gelen esnemelerin sebebi ehlinin malumu ise de; insanın ağzı esnemekle meşgulken, bir yandan da ellerinin tesbih çekmeye devam etmeyi becerebilmesinin sırrı çözülememiştir.

***

Takvimlerin acı acı yüzüne vurduğu yaşını yadırgar da “Ne ara bitti çocukluğum?” diye sorar ya insan bazen, bellidir aslında ne ara olduğu: Hani, cemaatle kılınan teravih namazlarında nihai olarak eda edilecek salât-i vitre geçildiğinde, İmam son rekâta zammı sureyi müteakiben Kunut Dualarının okunması için tekbir getirir de sen de kıyamda kalman icap ederken refleks gereği sehven rükuya giderdin ya, hah işte, artık o hatayı eskisi kadar yapmaya başladığını fark ettiğinde yitirmişsindir çocukluğunu. Geçmiş ola...

Kayıışı Kopmuş Salıncak

Resimleme: Aysun İleriler

B e t ü l Ş i m Ő e k

ruhum
 kayışı kopmuş bir salıncak gibi,
 hoyratlaşıyor bir çocuk gibi,
 samimiyetine aldanyor bulutların
 muhabbetine doyum olmayan serçe misali
 bereket
 sadece rüyalarda,
 yaşanmamış kara sevdalarda ,
 anular takılıyor ayaklarıma
 hangi köşeyi dönsem sesin
 dalıyor gözlerim seninle olan hatıralarıma
 ve ansızın bir bahar geliyor uzaktan
 radyom hep açık
 kahvem başucumda
 bir aşk tütüyor burnumda
 soruyorum hayata
 yıpratmadı mı seveda onları
 ya buhran
 yarım bırakmadı mı tüm yaşananları
 ruhum
 şimdi bir ağacın altında soluklanmakta
 naftalin kokan hayaller kurmakta
 ‘nisan

Selami Yıldırım

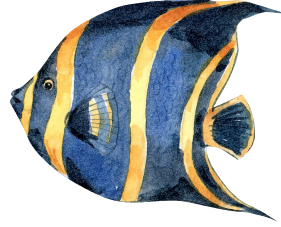
Merhaba Değerli **Gökmavi** Okuyucuları,

Geçen sayımızda sizden, **“Denizde yüzerken, denizden bir balık çıkararak sizinle konuşmaya başlıyor ve kendisi için sizden bir istekte bulunuyor. Bu istek ne olabilir? Siz ona nasıl yardım edebilirsiniz? Bu durumda neler yaşayacağınızı öyküleştirerek yazar mısınız?”** demiştik. Çağrımız yoğun ilgi gördü. Gelecek sayılarda da yayımlayacağımız seçtiğimiz öykülerden üçünü aşağıda okuyacaksınız.

Ayrıca bize yazı gönderen; çok teşekkür ediyor, yeni yazılarını bekliyoruz.

BİR HAFTA SONU MACERASI

Ali Eren Güler

Bir gün denizde yüzüyordum. Bir anda karşıma bir balık çıktı. Çok korkmuştum. Ama korkum çabuk geçti. Çünkü küçük bir balıktı. Balık birden konuşmaya başladı: “Çok açım bana yemek veriri misin?” dedi. Çok şaşırılmıştım, çünkü hiç böyle bir şey görmemiştim. Sadece masal kitaplarında okumuştum. Ama gerçek oldu. Denizde çıkıp eve gittim. Amcamlar bize misafirlğe gelmişti. Onlara anlattım ama hiç kimse inanmadı. O akşam uyu-

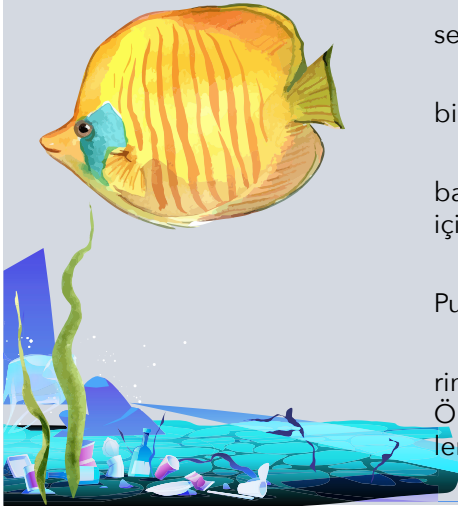
mak için yattım ama uyuyamadım. Hep balıkla aramızda geçen konuşmayı düşündüm. Ertesi gün okulda arkadaşlarıma anlattım onlar da amcamlar gibi bana inanmadılar.

Bir gün yine babamlarla sahile gitmiştik. Denize girdiğimde orada yine o balığı gördüm. Balık yanıma gelip bana: “Sen o çocuk değil misin?” dedi. Sonra adımı sordu. İnsan gibi konuşuyordu. Ali, dedi. Biliyor musun benim annem ve babam diğer balık sürülerine karşı olarak kayboldular. Bir balığın annesiz ve babasız kalmasının ne kadar zor olduğunu biliyor musun? Bu konuda bana yardım edebilir misin?

Oradan çaresiz ayrıldım. Akşam eve döndüğümde bunu yalnızca günlüğümle paylaşabildim. Belki o bir çare bulurdu.

PULLU'NUN RİCASI

Asude Kara

Bir gün denizde yüzüyordum. Sonra yanıma bir balık geldi ve benimle konuşmaya başladı.

-Merhaba, ben Pullu...

-Merhaba Pullu. Ben de Asude...

-Şey... Senden bir şey istesem yapar mısın?

-Tabii ki... Yapabileceğim bir şeyse yaparım tabii ki...

-Şey, senden rica etsem acaba denizlerimizi kirletmemeleri için diğer insanları uyarır mısın?

-Tabii ki uyarırım, dedim ve Pullu ile vedalaştık.

Pullu'nun isteğini nasıl yerine getireceğimi düşündüm. Önce gördüğüm kişileri denizleri kirletmemeleri konusunda

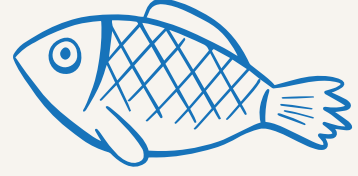
uyardım. Kimi dinledi, kimi de dinlemedi. Yeni bir plan yapmalıydım. Aklıma güzel bir fikir geldi. Deniz kirliliğinden dolayı zorluk çeken canlıların fotoğrafını çekip internette paylaşacak, bunlarla ilgili afişler hazırlayıp bu afişleri her yere asacaktım. Bu plan işe yarayabilirdi.

Planladıklarımı yaptım. İşe de yaradı. Herkes bu resimlerden çok etkilendi. Artık kimse denizleri kirletmiyordu.

Bir gün yine denize gittim. Pullu beni denizde görünce hemen yanıma geldi. “Asude, bütün deniz canlıları adına sana çok teşekkür ediyorum. İyi ki varsın” dedi. Ben de doğayı korumanın hepimizin görevi olduğunu söyledim. Pullu ile birbirimize gülmüsedik ve vedalaştık.

KÜÇÜK BALIK BALDI

Ayşe Zeynep Özaydın

Bir Pazar günü ailem ile denize gitmiştik. Sevinçle denize atlamıştım. Şıpır şıpır yüzüyorken aniden karşıma bir balık çıktı. Çok ama çok korkmuştum. Hemen geri çekildim. Balık benimle konuşmaya başladı:

-Benden korkmana gerek yok... Senden sadece bir şey isteyeceğim, dedi. Benim korkum hafiflemişti.

-Benden ne isteyeceksin küçük balık, dedim.

-Öncelikle kendimi tanıyım. Benim adım Baldi... Bana "küçük balık" yerine "Baldi" diyebilirsin. Senden isteyeceğim şey: Bazı insanlar çöplerini denize atıyor. Bu atıklar yüzünden biz balıkların nesilleri

tükenmeye başladı. Bu yüzden senin bir deniz koruyucusu olmanı istiyorum.

Çok şaşırmıştım. Ne diyeceğimi bilememiştim.

-Tamam. Senin de yaşaman için deniz koruyucusu olurum. Bu konuda elimden geleni yapacağım, dedim. Benim olumlu cevabım Baldi'yi mutlu etmişti.

-İnsanların çöp atmasını engel olmak için gerekirse afişler hazırlayıp asabilirsin, dedi

-Merak etme, dedim. Dediğini yapacağım. Baldi sevinçle sıçradı:

-Harikasın. Senden de bunu beklerdim. Bir de bu düşünceni ailene, arkadaşlarına,

akrabalarına, büyüklerine söylemelisin ve onların da deniz koruyucusu olmasını sağlayabilirsin, diyerek denize tekrar döndü.

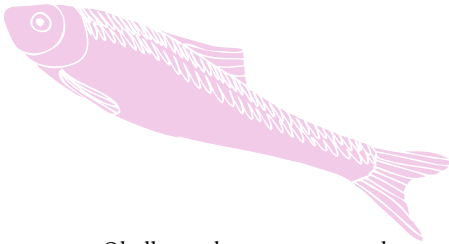
Baldi ile vedalaşıp denizden çıktım. Ailem, anlatacaklarıma inanmayabilirdi. Bu nedenle yaşadıklarımı anlatmaya gerek duymadım. Çünkü büyükler böyle şeylere inanmazdı. Ben, bu konuyu çocuklarla paylaşmaya karar verdim.

O gün, deniz kıyısındaki bütün çocuklar yaşadıklarına özendiler. Ve Baldi'nin onlarla da kendileriyle de konuşacağını umarak gönüllü deniz korumacısı olmaya karar verdiler.

O günden sonra kimse çöpünü denize atmadı.

KANATSIZ UÇMAK

Nurdan Aladağ

Okulların kapanmasına yakın zamanda başlayan çocuklarla "Yaz tatilini nerede geçireceğiz?" konuşmaları "Balıklara gidelim" kararıyla son buldu. Tur şirketiyle görüşmeler yapıldıktan sonra o günün gelmesini sabırsızlıkla bekledik. İlk ziyaret Makedonya olunca tarihi eserleri gezip cennetten bir köşe olan Ohride geldik.

Herkes kendini suya atmıştı. En sona

ben kalmıştım. Yüzerken gözüme bir parıltı yansıdı. Gökkuşağı sanki denizin içine saklanmıştı. Sıcaktan hayal görüyorum herhalde, dedim.

Ben renklerine hayran bakarken kocaman, benekli alabalık dile gelip "merhaba" demez mi? Bana öyle geldi herhalde dedim.

"Kurtar beni" diye devam etti balık. "Ohrid incisini duymuşsundur. Yaşadığını gören beni öldürüp, pullarımı toz haline getiriyor. Yeniden şekillendirip, gökkuşağımı yansıtan inci haline getiriyorlar. Sen de annesin beni anlarsın. Çocuklarımla Ohrid'in cennet sularında korkusuz yaşayamıyorum."

"İyi de ben ne yapabilirim ki" dedim; "Beni de yanına al. Götür. Memleketinde benekli alabalık plasticayı tanıyan yoktur. Serin sularınızda uzun yıllar boyunca yaşarım."

Yalvaran bakışlarına dayanamayınca sahile geri dönüp çocukların oyun kovasını kaptım, tekrar yanına geldim. Kovaya suyu doldururken onu da yerleştirdim.

"Aklımı kaçıyorum herhalde" diye düşünerek tekrar sahile döndüm. Ben bu balığı memleketeye nasıl götürürüm endişesiyle yürürken elimdeki balığı gören arkadaşım "Aaa sen buranın meşhur balığını nasıl yakaladın" dedi. "Kıyıya vurmuştu ben de kovaya suyla koydum ama gezi boyunca ne yapacağımı bilmiyorum" dedim. "Düşünecek ne var bunda" dedi arkadaşım. Bu balık tatlı suda da yaşayan cinsten. "Dükkândan bir kavanoz alır içine koyarsın bizimle gezer; eve götürürsün" diye akıl verince rahatladım. Bu işe en çok bizim çocuklar sevindi.

Geziden yorgun eve döndüğümüzün ertesi günü verdiğim sözü tutmak için ailecek göl kenarına gittik. Memleketimin sularına Plasticayı bırakırken göz göze geldiğimde, hayalle gerçek arasındaki ince çizgiyi geçmiş olmanın mutluluğunu yaşadım. Pullarının yansıttığı renklerle suyun derinlere yüzerek uzaklaşırken, elim uzun bir süre hava kaldı. Kanat takmadan uçtuğum bir balık artık bizim sularımızdaydı...

NOTERDEN
1961
GERÇEK
HİKAYE
TASDİKLİ

Ayşegül Temizer

Resimleme: Kübra Karataş

Beş yaşında bir Yörük köyünde, bacada sıkışmış, hiç tanışmamış olsam da “Noel Baba” dedikleri ihtiyarla aynı kaderi paylaşıyordum. Buna karşın; herkesin haberdar olduğu uyduruk karakter Noel Baba ile benim gerçekliğim kıyaslanamazdı bile.

Çuvalın içinde, kör karanlık bacada sıkışmış ağlayan çocuk, altmış senedir hâlâ rüyalarım girip beni aynı çuvala tekrar tekrar sokuyor...

1961 senesinin Eylül ayı olmalı. Ekinlerin hasadı için yayladan, köydeki evimize dönüyoruz. Hasat kışa hazırlanmalı. Neden olduğunu hatırlayamadığım bir sebepten, annem ve babam dağda (yaylada) kalmış. Dedem, halam ve nenem üçümüz, köydeki evi hazırlamak, dönüş yolunu tutacak oba için kolaylık sağlamak adına köye erken inmiştik. Nasıl oldu da böyle bir gaflete düştüler bilmiyorum ama altı-yedi saatlik yoldan sonra anahtarını unutmuş olmanın verdiği çaresizlik ve şaşkınlıkla dedemin aklına o parlak fikir geliverdi.

Yedi saatlik dönüş yolu demek bir günlük iş kaybı demekti. Hadi, kalmaya komşularda kalınırdı ama çalışmadan geçen bir günün telafisi olamayacaktı. Anahtarın göbeğini kırmak ya da kapıyı kırıp içeri girmek, ihtimal dahilinde bile olamazdı. O yıllarda ne zaman ne de para bu denli değersiz değildi. İki binli yılların imkânları ve tüketim, meta kavramlarının elli, altmışlı senelerle kıyası bile olamazdı. Dedem bir çare bulmalıydı. O kapı açılacak, içerisi hazırlanacak ve ev ahalisi yerleşir yerleşmez, hasat hazırlığı yapılacaktı.

O an çaresizlikle, normal bir zamanda yetişkin bir adamın aklına gelmeyecek, dehşetli bir fikir geldi. Sonuçlarının son derece korkunç biteceği öngörülemezdi de...

“Tevfik’i kıl çuvalın içine koyayım. Ağzını uzunca bir ip ile bağlayıp bacadan aşağıya salalım. Bacadan indikten sonra, içeriden bize kapıyı açıversin.”

Bu fikir muhtemelen, halam ve neneme dahiyane bir çözüm önerisi olarak geldi ki, ikisi de dedeme itiraz etmedi. Dedem yanıma yaklaştı, dizlerinin üstüne çöktü ve benimle göz teması kurarak:

“Bak mayam, şimdi seni şuracıkta duran kıl çuvala koyacağım ağzını da sıkıca bağlayacağım ki hızlıca düşmesin. Çuvalın kenarını kestim. Buradan elini sokar çuvalı yırtarsın ki, çuvaldan kurtulup bize kapıyı açabileşin. Sakın endişelenme, aha ip benim elimde seni sıkıca tutarım hemencecik olup bitiverecek, bir bakmışsın biz içerdeyiz.”

Çocukluğun verdiği teslimiyet ve güven duygusuyla, o an dedemin planına dair hiç şüphe duymadım. Her şey, dedemin hesabına göre olacak, ben de bir kahraman gibi yüzümde gururlu mağrur ifadeyle, dedemlerin eve girmesini sağlayacaktım. Kalbim hafiften gümbürdemeye başladı, onu duymazdan geldim. “Adam sen de! Ne olacak sanki! Salıverecek dedem beni bacadan aşağı sonra hep birden sevinip ‘aferin’ diyecekler bana. Hem ben koca

adam oldum. Korkulur mu canım hiç karanlıktan, çuvaldan?”

Tereddütsüz çuvala girdim, etraf bir an sapsarı kesildi, burnum kaşındı, kaşıldım. Dizlerimi karnıma doğru çektim. Kollarımla başımı muhafaza ettim. Çuvalın içinde tos topak olmuştum.

Heyecanla beraber eğleniyordum bile. Kim bilir yarın köye indiklerinde Mehmet'e Osman'a Hacı Ali'ye hepsine de ballandıra ballandıra anlatırdım bu maceramı. Hem hepsi birden hem kıskanır hem de tebrik eder, gururlanırlardı benimle. Ben bunları hayal ederken, çatının tepesinde dedemle ben -hayatımı belki de sonsuza dek kişiliğimi değiştirip şekillendirecek olayın arifesinde- halihazırda, zamanı geri sayıyorduk.

Dedemde ne endişe, ne de tereddüt sezmemekteydim. Kim bilir belki o zaman çocuk aklı, saflığıyla çözemiyordum olayları, belki de dedem endişe ediyordu bilemiyorum. Nihayetinde kıl çuvalda, karanlık bacaya attı beni. Gittikçe hızlanarak bacanın kurumunu ardıma sıyırıp gidiyordum. Endişe, heyecan korku hepsi birbirine karışmıştı. Belki birkaç saniye olan yolculuğum uzadıkça uzuyordu ki; bir an tüm hızım sanki, frene asılmışlarcasına kesiliverdi. Ama ben ne ayağımın altında zemini ne de kıl çuvalın deliklerinden süzülen ışığı görebiliyordum. Anında kıpırdanıp hareket etmeye kast ettim, kollarım bacanın sert duvarlarına çarpıyor, hareketlerim fevrileştikçe duvara çarpışlarım şiddetleniyordu.

Korku, dehşet kalp çarpıntısı hepsi birbirine karışmıştı. Kulaklarım uğuldamaya başladı. Var gücümle bağırdım. “Dede, sıkıştım dede! Kurtar beni dede. Kurtarın!”

Dedemin panik halindeki boğuk sesi bacadan içeri sızıyordu. “Yetişin! Bir dal, sopa getirin, baca göbelmiş takıldı çocuk, yetişin! Dal getirin!”

Etraftakilerin korku dolu panik çığlıkları beni kör karanlıkta daha bir korkutmaya başladı. Bacanın içeride bir yerde daralacağı ihtimali hiç kimsenin aklına gelmemişti. Çuvalın içinde çirpiniyor duruyordum ama ne çare, bir türlü geçemiyordum bacanın daralan yerinden. Kalbim çarpıyor kulaklarımdaki uğultu tüm köyü sarıyordu. Bacanın içinde çaresizce çirpiniyor, dışarıdakilerin panik hali ve yardım çığlıkları beni daha fazla dehşete düşürdü. Ağlamaya ve avazım çıktığı kadar bağırmağa ara vermeksizin beni buradan çıkarmalarını bekliyordum.

Beni dehşete düşüren düşünceler, bacayı tırmanıp tüm dünyayı kaplıyor, çaresizliğim beni yutuyordum. Dirseklerimi vurdukça ve bağırdıkça korku beni galabe edip tüm varlığımı çepeçevre sarıyordu. “Dede, kurtarın beni...” sesimdeki şiddet, çaresizliğin cıızlığıyla son buluyordu. Sesim gitgide cıızlaşıyor, sesler ağıdımla birbirine karışıyordu.

Bir anda tepemden bir sopa indi. Acısıyla inleyerek tıpkı bir kaplumbağa gibi, kafamı omuzlarımla arasına

gömdüm. Sırtımı ve omzumu kafama çıkıntı yaptıkça omuzlarımdan darbe alıyordum. Küçük bedenime darbeler indikçe benim ve dedemin çaresizliği artıyor, korku sopanın ucundan tırnaklarıma dek tırmanıyordu. Dedem vurdukça vuruyor beni o darlıktan kurtarıp aşağıya doğru inmemi sağlamaya çalışıyordu. Tepemden sopa yerken, omuz başlarım sızlıyor “dedee kurtarın beni” diyerek ince bir sızıya dönüşmüş sesimle inliyordum.

Bir yandan, ağa takılmış susuz balık gibi kıvranıyordum. Sert vuruşlarımla şiddetli çarpışı, dizlerimi dirseklerimi dövüyordu. Çirpiniyor, bir anda tepeme inen şiddetli bir darbe ve patırtıyla düşüverdim ocağın dibine. Dedemin önceden öğrettiği gibi, köşeden hafiften yırtığı çuvalı elimi geçirdim ve yırtarak sıyırdım attım. Korku içinde o kara delikten uzaklaştıkça elim ayağım birbirine geçiyor ve dehşet içinde titriyordum. Koştum kapıya ulaştım. Zorla bulduğum kapı kolunu çevirdim, açtım. Dedem ve halam nefes nefese koşmuş yetişmişti. Beni oturtup sakinleştirmeye çalıştılar.

Kalbim, sanki göğsümden fırlayacak, dizlerim tutmuyor, yığılıp kalmışım. Bilmem neden, belki de korkum dağılsın, ilgilim farklı yöne kaysın diye; halamın küçük el aynasını kendime bakmam için elime tutuşturdular. Gözlerimden boşalan yaşlar, yüzümdeki kiri pası iyice çamura bulmuştu. Bacada tüten yılların isi pisi, bende vücut bulmuştu. Kapkara yüzümün hayali bugün capcanlı zihnimde. Halam beni ılık suyla yıkadı, sakinleşmem belki de üç dört sene sürecekti.

O gecenin uykusu üç dört sene boyunca her gece rüyalarımın girerek, şimdi ise ara ara beni küçücük bir çocuk gibi esir ediyor. Ama olayın yaşandığı o geceki uykunun rüyası öyle gerçekti ki, daha da öylesini yaşamadım. O gece rüyama ak sakallı bir adam girdi. Elimden tutup beni çocukların arasına oynamaya götürdü. Şimdi olsa, üç dört sene süren rüya halimi belki doktorlar, travma sonrası stres bozukluğa yorardı ama ben o hayalin gerçek olduğuna tüm varlığımın yemin edebilirim. O ak sakallı ihtiyar derviş miydi, Hızır mıydı, Ayaz Ata mıydı, yoksa uyduruk bir Noel Baba mıydı bilmiyorum ama ömrü belgelerin gerçekliğini onaylamakla geçmiş benim için gerçekliği noter tasdikli, aslı gibi gerçekti.

Hayatımı, çocukluğumun seyrini değiştiren bu olayın son perdesi; belki de hayal, rüya ve noterden tasdikli gerçeklik arası bu andan ibaretti.

SON

Emekli Noter Baş Katibi Tefvik Kara'nın, gerçek öyküsünden uyarlanmıştır. Bu kişisel, samimi ve özel çocukluk hatırasını kaleme almama izin verdiği için kendisine özel teşekkürlerimi sunuyorum.

KAHRAMANIN SONSUZ HİKÂYESİ

Behzat Aktura

Dünya üzerinde çeşitli yüzyıllarda yazılmış, çeşitli kültürler için yüzbinlerce kahramanlık hikâyesi var. Peki, bu hikâyeleri birbirine bağlayan ortak nokta nedir? Başarılı hikâyelerin kendine has bir yapısı var mıdır?

Joseph Campbell isimli bir mitoloji uzmanı, kafasında bu soru ile yola çıkarak çeşitli kültürlerden yüzlerce kahramanlık hikâyesi okumuş ve ortak bir formül keşfetmiş. Campbell'e göre hangi çağda yazılırsa yazılınsın, hangi kültüre ait olursa olsun bütün kahramanlık hikâyeleri 12 maddelik bir yapıdan oluşmaktadır. 1949 yılında yayınladığı "1000 Yüzlü Kahraman - Kahramanın Sonsuz Yönelimi" kitabında bu basamakları ayrıntılı şekilde anlatır Campbell. İlk yayınlandığı zamanlarda çok dikkat çekmesine de bu tespit zamanla önem kazanır ve özellikle Hollywood senaryolarında sık kullanılan bir senaryo yöntemi haline gelir. Yüzüklerin Efendisi'nde Frodo, Matrix'te Neo, Harry Potter'da Harry ve diğer kahramanlar aslında bu açıdan bakıldığında aynı hikâyenin farklı yüzleridir Campbell'e göre. Gelin bu yapıyı beraber inceleyelim:

1-Sıradan Dünya - Statüko: Filmlerin ilk sahnelerinde biz ana karakterimizin alışlagelmiş hayatını izleriz. Bu bölümde karakterler gündelik yaşamlarına normal şekilde devam ederler. Çoğunlukla hayatlarındaki gidişattan memnun değil ve huzursuzdurlar. Mesela Harry Potter'da Harry, eniştesinin evinde merdiven altındaki odasında yaşamakta ve ezik bir yaşam sürmektedir. Dövüş Kulübü'nde Edward Norton yani anlatıcı, sıkıcı işinde çalışmakta, evde ikea katalogları incelemektedir. Esaretin Bedeli'nde Andy, kötü evliliğini devam ettirirken elinden bir şey gelmez. Leon'da ise Matilda ailesi ile yaşamakta ve evde yabancılık çekmektedir.

2-Maceraya Çağrı - Akabinde gerçekleşen beklenmedik bir olay ile bu statüko bozulur ve ikinci basamağa yani "Maceraya Çağrı"ya geçeriz. İlla iyi ya da kötü bir şey olması gerekmez bu çağrının, önemli olan nokta karakterimizin standart hayatını değiştirmesi hatta bazen işlerin allak bullak olmasıdır. Örneğin Harry'ye Hogwarts'tan mektep gelir veyahut Dövüş Kulübü'nde anlatıcının evi patlar ya da Esaretin Bedeli'nde Andy hapse düşer. Leon'da Matilda'nın ailesi öldürülür.

3-Macerayı Reddetme - 3. bölümümüzde ana karakterimiz bir önceki adımda başına gelen durumu kabul edemez ve reddeder. Bunu ailesinin arkasından ağlayan Matilda gibi gözyaşlarıyla da yapabilir. Hagrid'in gözlerine bakıp "Bir aksilik olmalı, ben büyücü olamam, ben sadece Harry'yim." diyerek acınası şekilde de yapabilir. Veya Andy gibi hapisane yemeklerini yemekte zorlanırken, mahkûmlardan azar yerken görebiliriz kendisini ya da Dövüş Kulübü'ndeki gibi patlayan evinin ardından "Çok güzel bir müzik setim vardı, harika tabaklarım vardı." diye isyan ederken de görebiliriz.

4-Akıl Hocası ile Tanışma - Durumunu kabullenemeyen kahramanımızı ikna etmek ise tabii ki akıl hocasına düşer. Akıl hocası, genellikle kahramandan yaşça daha büyük ve kesinlikle daha tecrübelidir. Matilda hayatı Leon'dan öğrenirken, Harry büyücü dünyasını Hagrid ile çıktığı alışverişte onun anlattıkları vasıtasıyla öğrenir ve kabullenir. Dövüş Kulübü'nde tahmin edileceği üze-

re akıl hocası Hollywood'un ünlü anti kahramanı Tyler Durden'dir. Esaretin Bedeli'nde ise ortalıkta sessiz sedasız gezinen Andy'e hapisane hakkında akıl hocalığını filmdeki adıyla Red yani Morgan Freeman yapar ve Andy'nin ortama kısmen alışmasını sağlar.

5-Eşiği Geçme - Bu bölümde kahramanımız yeni dünyasını kabullenmiştir ama öyle bir adım atmalı, öyle bir hamle yapmalıdır ki izleyicilerin de onun artık bu dünyaya ait olduğunu kabullenmesi gerekir. Harry'nin Hogwarts trenine binmek için duvara doğru koşarak peron $9 \frac{3}{4}$ 'e geçmesi bu basamağa güzel bir örnektir. Dövüş Kulübü'nde karakterimiz Tyler ile kafenin hemen çıkışında kavga edebilir. Esaretin Bedeli'nde Andy gibi kaçak şekilde içeri sokulan çekici eline alabilir veyahut Leon'daki gibi silahı alıp sokağa rastgele ateş açarak suç dünyasını kabullendiğini bizlere gösterebilir.

6- Yeni Dünya - Genelde filmlerin en uzun kısımları bu basamak olur. Karakterimiz artık yeni dünyasına alışmıştır. Kendi becerisine göre bağlantılar sağlar, işler başarır. Tekrardan statüko kurar, çoğunlukla eski yaşamından daha mutludur. Filmlerin yan karakterleri bu bölümlerde tanıtılır. Örneğin Esaretin Bedeli'nde Andy hapisanede yeni arkadaşlıklar kurar ve gardiyanların banka işlerini hallederek ayrıcalıklı bir mevki edinir. Harry ise Ron ve Hermonie ile tanışır, derslerinde kısmen başarılı olur ve Quidditch okul takımına girer. Matilda, Leon ile baskınlar yaparak tetikçiliği öğrenir, ev işlerini halleder, alışverişe gider. Dövüş Kulübü'nde anlatıcı başta sevemediği harabe eve alışır, dövüş kulübünü ülke genelinde tanınır hale getirir ve Tyler ile çok iyi bir ikili olur.

7- Yaklaşma - Hazırlık - Bir önceki bölümde işleri hayli yerinde giden karakterimiz bu adımda çeşitli sorunlar yaşamaya, düşmanları ile ufaktan yüzleşmeye başlar. Genellikle bir sonraki bölümde karakterin başına gelecek felaketler için bir hazırlık aşamasını temsil eder bu kısım. Mesela Hogwarts'ta mutlu mesut yaşam süren Harry, Malfoy ile takışmaya başlar, aynı zamanda okulun karanlık yerlerinde anlamsız gezintiler yaparak Voldemort'a dair bilgiler edinir. Esaretin Bedeli'nde ise Andy, müdürün pis işlerini yapmak zorunda kalır ve müdürle arası bozulur. Dövüş Kulübü'nde ise işler çığırından çıkmaya başlamıştır ve anlatıcının artık Tyler ile anlaşamadığını görürüz. Leon'da Matilda ailesini öldüren adamın peşleğinde olduğunu fark eder.

8 - Çile - Bu bölümde karakterimizin başına gelmeyen kalmaz. Bir önceki bölümde alt yapısı hazırlanan ve film boyunca kaçıp yüzleşmek istemediği olaylarla yüzleşmek zorunda kalır. Çoğunlukla yanındaki kişileri kaybeder, hatta bazı filmlerde ana karakterin öldüğü bile olur. Bu bölüm heyecanın üst seviyelere çıktığı, en fazla akılda kalan ve kötü karakterlerin kazanmaya en yakın olduğu kısımdır. Mesela Harry Voldemort'a doğru giderken çeşitli testleri zorlukla geçer. Hatta satranç testinde arkadaşı Ron yaranılır ve Hermonie Ron ile kalmaya karar verir.

Harry yoluna yalnız devam etmek zorundadır. Esaretin Bedeli'nde Andy hapisaneden çıkmasını sağlayacak bir tanık bulur ama müdür o tanığı öldürtür ve Andy için hapisaneden çıkmanın yolu tıkanır. Leon'da aileyi katleden adam evi basar. Matilda zorlukla kaçar ve Leon öldürülür. Matilda artık yalnızdır. Dövüş Kulübü'nde kulübün bir üyesi ölür ve Tyler bir anda ortadan kaybolur. Karakterimiz çaresizliğin içine yuvarlanır.

9 - Ödül: Bir önceki bölümde çeşitli zorluklara göğüs geren, çileler çeken kahramanımız artık bu bölümde başarıya ulaşır. Genellikle film boyunca koştuğu amaca ulaşmış olarak görürüz karakterimizi. Kötü karakterlerin mahvolduğu, harap olduğu, ölüp bittiği bölümdür. Mesela bu basamağa çok iyi bir örnek sayılacak şekilde Esaretin Bedeli'nde Andy hapisaneden kaçar ve müdür arkasından çevrilen oyunları fark ederek kendini vurur. Veyahut Harry Potter'da Harry, Voldemort'u yener. Leon'da aileyi katleden adam ölür ve Matilda özgürlüğe doğru yürür. Dövüş Kulübü'nde Tyler ile anlatıcı yüzleşir ve anlatıcı Tyler'i vurur.

10 - Geri Dönüş: Bu basamakta karakterimizi, genellikle bir önceki bölümde yaşadığı başarının hazzını veya hüznünü devam ettiren ve yavaş yavaş eski hayatına dönmeye başlarken görürüz. Mesela Harry okuluna döner ve Griffindor o senenin kupasını kazanır, Esaretin Bedeli'nde Andy artık özgürdür, yönetmen bize bu durumu Andy'nin kollarını açıp yağmuru hissettiği sahne ile anlatır. Dövüş Kulübü'nde banka binaları yıkılır. Leon'da ise Matilda gözleri yaşlı şekilde Leon'dan kalan parasını alıp okuluna doğru yola koyulur.

11 - Yeniden Doğuş: Karakterimiz her ne kadar bir önceki bölümde eski hayatına döneceğini düşünse de o artık daha olgun, ayakları yere daha sağlam basan birisidir. Yaşadığı bütün olaylar kendini değiştirmiştir. Harry normal hayatına devam edeceğini düşünmesine karşın okulda popülaritesi artmıştır, özgüveni daha yüksek birisi olmuştur. Matilda eskiden benimsemediği okulundaki sorunlarını kendisi çözebilecek olgunluğa ulaşmış hatta o kadar ki müdürle kendi başına konuşabilecek seviyeye gelmiştir. Dövüş Kulübü'nde anlatıcı, sevgilisi ile el ele ve huzurludur. Esaretin Bedeli'nde ise Andy hep hayal ettiği hayata doğru adım atmıştır.

12 - Dönüş: Karakterimiz yaşanan bütün bu olaylardan sonra eski hayatına dönüş yapmıştır. Bir önceki bölümde gördüğümüz karakterindeki olumlu değişiklikler bu bölümde de devam eder. Örneğin Harry eniştesinin evine doğru yola çıkar ama eskisi kadar ezik değildir. Esaretin Bedeli'nde Andy eskisi gibi kötü bir evliliğe ve rutin bir işe sahip değildir, hep istediği gibi sahilde güzel bir evde yaşamaktadır. Dövüş Kulübü'nde anlatıcı eskisi gibi kapitalizme sıkışmış bir birey değildir artık ve Leon'da Matilda sorunlu bir öğrenci olmaktan çıkmıştır, Leon'dan kalan bitkiyi okul bahçesine dikerek orayı kabullendiğini izleyiciye gösterir.

KİMSEYE DEĞİLDİR LAFLARIM KENDİMLE HASBİHALİM

Nurettin Erdoğan

Resimleme: Kübra Karataş

Kimse üzerine alınmasın, kimse okumak zorunda da değil? Kendi kendine ne diyor bu adam diye merak edenler olursa şöyle izah edeyim:

Dünyayı birkaç para babası yönetiyormuş. Öyle güçlüler ki kendi akıllarınca, dünyayı parmaklarında oynatıyorlar. Etrafları kale duvarı gibi; sivrisinek bile geçemez onlardan izinsiz. Bir düğmeye basarlar, yok ederler değdikleri yeri. Ama kimin güçlü olduğunu gördüler değil mi?

İsteyen istediği kadar hesap yap-sın, parmağının ucunda oynattığını zannetsin dünyayı. Her şeyi inceden inceye hesap yapsınlar. Hesaba katmadıkları tek şey var; o da: Allah'ın da bir hesabı olduğunu bilmemeleri

Allah öyle bir silah gönderir ki; bazen Ebabil kuşlarıyla fillerin beynini deler yere çakar küçük gaga-larından attıkları taşlarla, bazen de gözle görülmeyen bir mikropla; darmadağın eder, talan eder dünyayı; Kaçacak yeriniz de kalmaz. Diyeceksin ki, o virüsleri laboratuvarlarda üreten de insanlar; sen onu onlara yaptırana bak!..

Ben dinine çok düşkün biriyim, bir o kadar da Yaradan'ın yarattıklarına karşı hem saygılıyım, hem de onları severim. İnsanlar arasında ayırım yapmam çünkü onları, beni yaratan yarattı. Dinimin gereklerini de yerine getiririm, insan olmanın gerekleri neyse onu da yerine getiririm. Kendimi dindar olarak bilirim ama insanları sorgulamam. Biri gelir ben hafızım der, bir de bakarsın dedikodu yapıyor. Bir bakıyorsun insanları hakir görüyor. Yahu sen nasıl hafız-sın! Okuduğuna iman etmemişin kul

haklı yiyorsun, yahu dedikodu yapıyorsun. Yahu insanları hakir görüyor-sun, senin gibi kapanmayanları hakir görüyorsun. Yahu Peygamberimizin S.A.V. Yaşadığı Medine sokaklarında üstsüz Kadınlar vardı. Direkt olarak kapan demedi ve Müslüman Kadınlar da onları hor görüp dışlamadılar hatta onların müşkülliği olduğu zaman gidip yardımcı da oldular. Sonra o üstsüz gezen Kadınlar bari Müslüman kadınlara ayıp olmasın diye üzerlerini örttüler. Eğer kapan deseydi, İslamiyet oradan dışarı çıkmazdı. Müslüman, kimseyi ötekileştirmez. Herkesi Yaratan Allah'tır ve bunun bilinci içindedirler. Sen birilerini dış-larsan, birileri de seni dışlar.

Kalp kırma sakın, kalp kırmak, Kabe'yi yakmaktan daha kötüdür. Kabe'yi insan yaptı; İbrahim A.S... Kalbi ise Hakim-i Mutlak Allah yarattı. Allah'ın yarattığı kalbi nasıl kırarsın. Unutma! Benim bir sözüm vardır kendime ders çıkardığım: "Kırdığın kalptedir Allah'ın sırrı, Kim ki kalp kırar ise İncitir Allah'ını."

Kime sorsanız yılda kaç kitap okuyorsun diye övüne övüne anlatır bilmem kaç tane kitap okudum. Peki! Bizi Yaratan Allah'ın gönderdiği kitabı kaç kez manasını bilerek okudun? Hiç kere! Sonra da at kendi dine, sonra Atalarım dinine düşkündü de ve yalan yanlış önüne Arapça bir yazı koysunlar onda şu yazıyor derler ve sen de saf saf bilmediğin için onların peşinde gitmeye devam edersin sorgulamadan; çünkü dinini bilmiyorsun. Dinini anlatma, yaşa ki, ne güzel insanmış desinler ve senin gibi güzel insan nasıl olur onu merak edip öğrenmek istesinler.

Bir diğeri dinine atar, sorulduğu zaman da benim büyük dedem namaz kılardı, ninem de kapalıydı der. Senin deden seni kurtarmaz, ninen de kurtarmaz, sen kendine bak, insan ol önce. Adaletli ol, hoşgörülü ol, insanların açığını bulmak, onları renci-de etmek için çalışma

Onun için açalım ellerimizi ve dua edelim; Allah'ım bizi affet diye. Allah öyle bir Allah ki, sabreder, sab-

reder ve bir gün öyle bir tufan verir ki, nerden geldiğini bilemeyiz; binip kurtulmak için Nuh'un gemisi gibi bir gemi de bulamayız.

Allah Yardımcımız olsun. İnşallah bir an evvel Rabbim şu virüs illetinden bizleri kurtarır da yine eskisi gibi neşemize kavuşuruz da normal yaşantımıza devan ederiz. Ha bu arada bu günler geçtiğinde bundan bir ders alır mıyız? Bence elbette ki hayır. Bundan eminim.

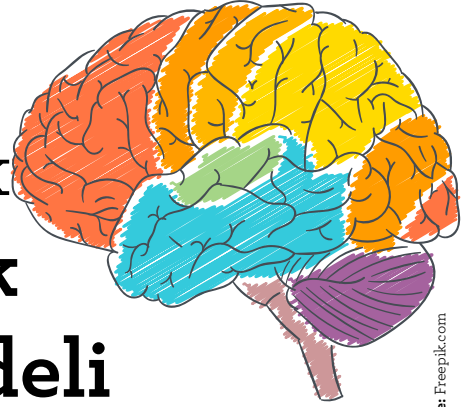
Bir cenazeye gidiyorsunuz, herkes birbirine bu dünya boş azizim, bu dünya boş kardeş, bu dünya boş Arkadaşlar, bu dünya boş biraderim... Eee işte bir varmış bir yokmuş der, cenaze daha defnedilmeden başlar birileri mallarıyla mülkleriyle övünmeye, sonra birisi gücünü göstermek için aldığı en son arsadan, kimisi borsadan kimi zenginliğinin sınırından bahseder.

Ay şunun giydiğini görüyor musun ne kadar rüküüş. Aman şunun da gözlüğüne bak, gözlüğünün reklamını yapmaya gelmiş... Cenazede ölen kim? Cenaze evinin bir derdi mi var; hiç bir şey hiç kimsenin umurunda olmaz. Bazıları usulen sorar. Onun için bu virüs bittiğinde de bizde değişen bir şey olmaz.

Bu dünya kimseye kalmaz, Bu dünyada Allah katında kim iyi, kim kötü; onu da ancak Allah bilir. Bunun için önce Kur'anı anlamıyla oku, sonra Peygamberimizin ve diğer Allah dostlarının hayatını öğren. Bişri Hafileri, Nalinci babaların hayatını öğren de ona göre davran. Bakın ufacık bir virüs neler düşündürdü bana. Kimseye değil lafım, kendi nefsimle dir hasbihalim...

Sevgiyle kal, Sevgide kal, rotanı sevgiden başka hiç bir yöne çevirme diyorum kendime. Kimsenin üstüne almasına, bir cevap vermeye kalkmasına, yazdıklarımı yadırgamasına da gerek yok; dedim ya, kendime laflarım ve bu da benim kendimle hasbihalim.

Beynin görevini üstlenecek elektronik beyin modeli kaç mal olurdu?

Resimleme: Freepik.com

Robotlar ve bilgisayarlar üzerine büyük araştırmaları olan Grey Walter, 1954 senesinde yayınladığı bir eserinde ilgi çekici bir hesap yapmaktadır. O günkü para değerine ve imkânlarla göre bir elektronik beyin modeli, beynin bu çeşitli görevlerini kaba bir şekilde yerine getirecek bir model acaba kaç mal olurdu?

Bir sinir hücresinin, o zaman yeni geliştirilen transistor tekniklerine göre yapılan bir modeli için, 4 santimetre küplük bir yer ayrılması gerekiyordu. İnsan beyinde 10 milyar hücre bulunduğuna göre böyle 10 milyar sinir hücresi modelini sığdırmak için, Amerika'nın en büyük binası olan Empire State Building'den daha büyük bir yer, 40.000 metreküplük bir hacim gerekecekti. O tarihlerde böyle bir hücre modeli, İngiliz parası ile 1 silling'e maloluyordu; o halde hepsi 500.000.000 sterling tutardı. Bunları birbirine bağlamak için 1020 (yani 100.000.000.000.000.000) adet lif lâzımdı. Her lif 2 peni'ye mal olsa bunun toptan fiatı, 1'in arkasına 18 tane sıfır koyunca ortaya çıkacak rakam kadar. Şimdi, bir sterling'in kaç Türk lirası ettiğini hesaba katar ve $10^{20} + 10^{18}$ 'i bu rakam ile çarparsak bu "oldukça

aptal" beynin maliyet değeri ortaya çıkar. Böyle bir canavar ise bir milyar Watt'lık bir enerji ile çalışabilir. Halbuki, bununla kıyaslanamayacak kadar "akıllı" bir biyolojik beyin, ufacık kafatası içine sığmakta ve ancak 25 Watt'lık bir enerji ile çalışmaktadır.

Gelin de, bütün bunları gördükten sonra hâlâ, "tabiat içinde kendi kendine meydana gelen şeylerden", ne idüğü bilinmez "tabiat kanunlarından" söz edin ve Allah'ın azameti karşısında iliklerinize kadar titremeyin.

DEVA

İdris Taşpınar

Resimleme: Emir Ahmet

Hani hayatımızda unutamadığımız bazı şeyler vardır ya. Benim de unutamadığım şeylerden birisi okul hayatına başlamam, okumayı ve yazmayı sevmem oldu. İlkokula başlamamın birinci ayı dolmadan okumayı sökmüş ve yazmaya başlamıştım. İlk okuyan ve yazanlardandım. Okumayı, yazmayı eğitimci Abdullah Çınar öğretmem öğretmişti. Kendisi köylümüzdü. Gözümü ondan hiç ayırmazdım. Yazmamı istediklerinin aynısını yazardım. Allah ondan razı olsun. Allah gani gani rahmet eylesin. Üzerimde çok emeği var.

Hiç unutmam, sınıfımıza köy muhtarı ve ihtiyar heyeti gelmişti. İçlerinde dedem de vardı. Niçin geldiklerini bilmiyorum ama öğretmenimiz verdiği kitaptan bir parçayı okumamı istedi. Verdiği kitap seviyemizin üstündeydi. Kelimelere basa, basa okudum. Sonra tahtaya kaldırarak söylediklerini aynen yazmamı istedi. Yazdıklarım hâlâ aklımda: “Atatürk, Türkiye Büyük Millet Meclisini Yirmi Üç Nisan Bin Dokuz Yüz Yirmi yılında ilan etti.” “Atatürk, On Kasım Bin Dokuz Yüz Otuz Sekiz yılında saat dokuzu beş geçte Dolmabahçe Sarayı’nda hayata gözlerini yumdu.” Söylediklerini harfiyen, hatasız yazmıştım. Öğretmenim, sınıf arkadaşlarımla beni alkışlamalarını istedi. Coşkuyla alkışladılar. Muhtar ve ihtiyar heyeti, öğretmenimi ve beni tebrik etti. Dedemin yüzünde tebessüm ve mutluluk okunuyordu.

Bu durum bende öyle bir olumlu etki bırakmıştı ki okumayı ve yazmayı çok sevdim. Verilen ödevleri eve gider gitmez hemen yapardım. Rahmetli dedem takvim yapraklarındaki yazıları her gün okuturdu. Kendisi hem Osmanlı Mektebi hem de Millet Mektebi mezunu olmasına rağmen hep bana okuturdu. Akşam olmasını, dedemin eve gelmesini ve takvim yaprağını okutmasını dört gözle beklerdim. Her okuyuşumda aferini eksik etmezdi. Bu da beni teşvik ederdi. Şimdi düşünüyorum da dedemin bu yaptıkları benim kelimeleri tanımamı, düzgün ve seri okumamı sağlamak içindi. O zamanlar köy yerinde çocuk kitapları yoktu. Ne bulursak onu okurduk. İlkokuldan itibaren kelimeleri seri ve düzgün okumamı başta öğretmenime, dedeme ve...

Ve diyerek cümlemi sonlandırdım ama bu yeteneğimin gelişmesinde köyümüzde 1963 yılında kurulan Tahsin Ağa Kütüphanesinin de payı büyük oldu. İlk kütüphane memurumuz Hasan Hüseyin Göncü idi. Halen hayatta. Allah kendisine hayırlı uzun ömürler versin. Yaz kış demeden eşeğe yüklediği iki bavul dolusu kitapları her hafta başı Ürgüpe götür-

rür, Ürgüp Tahsin Ağa Kütüphanesinden yenileriyle değiştirerek köye getirirdi. Gidiş geliş elli kilometrelik yolu her hafta eşekle gider gelirdi. Bu da yetmez on beş kilometre uzaktaki Kayseri ilinin Yeşilhisar ilçesine bağlı komşu Güzelöz ve Derbetbaşı köylerine de eşekle götürürdü.

Okul çıkışı hemen eve gitmez, köy meydanında eşekli kütüphaneci Hasan Hüseyin Göncü ağabeyi beklerdim. Bavulları indirir, kitapları cami önündeki oturaklara dizerdi. Yaşıma uygun iki, üç kitap alardım. Kitapları hafta sonuna bitirir, hemen teslim ederdim. Bu durum köyde okuduğum bütün dönem devam etti. İlkokul beşinci sınıfa Ankarada başladım. Her yaz köye gittiğimde kütüphanenin müdavimi olurudum.

Aradan kırk yıl geçmişti. Bir yaz günü ikinci namazı çıkışı cami önündeki oturaklara birlikte oturduğumuzda, Eşekli kütüphaneci: “Köyde en çok kitap okuyanlardan birisiydim. Kütüphane ödünç kitap kayıt defterinde en fazla senin adın yazılı. Türkçeyi güzel konuşmanı, düzgün okumayı, duygu ve düşüncelerini yazılı ve sözlü olarak ifade edebilmeni çok kitap okumana borçlusun.” dedi. Hele hele lise ve üniversite yıllarında okuduğum “Yeniden Milli Mücadele”, “Gerçek”, “Pınar”, “Çınar” ve “Bayrak” dergileri benim ufkumu açtığı gibi dünya görüşümü de belirledi. Dinamik tahlil metodu kazandırdı. Anladım ki okuyan insan kendini büyütür, geliştirir, güveni artar ve hayatı dolu dolu yaşar. Bu yönüyle okumak bir devadır.

Hani bir hikâye anlatılır: Bir zamanlar “Dicle Balıkçısı” diye bir adam varmış. Talihıyla ünlü bir adammış bu. Öyle ki Dicle, balık yönünden zengin bir ırmak değilmiş. Balığa çıkanlar hep eli boş dönerlermiş. Hal böyleyken talihıyla ünlü bu kişi, ne zaman balığa çıksa sepetler dolusu balıkla gelirmiş. Balıkları satar, bol para kazanırmış. Herkes ona imrenerek bakarmış. “Ne şanslı adam.” derlermiş. Kimse tek balık bile tutamazken o sepetler dolusu tu-

tuyormuş. Belli ki bu adam Allah'ın sevgili kuluymuş.

Böylece adamın şansı dillere destan olmuş. Birisine iyi dilekte bulunmak için "Allah sana Dicle Balıkçısı'nın şansını versin." demek adet olmuş. Günün birinde bu balıkçı hastalanmış ve ölmüş. Cenazeyi kaldırmak için gelenler şaşırıp kalmışlar. Dicle balıkçısının evi kitaplarla doluymuş. Kitapların çoğu sularla, balıklarla ilgiliymiş. Ağ nasıl atılır? Hangi saatlerde balıklar suyun neresinde olur? Bu türden soruları yanıtlayan kitaplarımış bunlar. İşte o zaman adamın neden balık avından boş dönmediği anlaşılmış. Başarısı okuduğu kitaplardan geliyormuş.

Ne güzel buyurmuş Allah'ımız: "Hiç bilenle bilmeyen bir olur mu?" İnsan okumakla bilgi sahibi olur. Bilmek, ileriye görmek, ileriye görmek güçlü olmaktır. Bilgi, aşağıdakileri yükseltir; bilgisizlik, yukarıdakileri alçaltır. Bilgi sahibi olmak isteyenlerin de şuna dikkat etmesi gerekir: Bilgiyi, başka kimseler üzerinde üstünlük sağlama, kar ve şöhret veya bunun gibi aşağılık şeyler için değil, yaşamda ondan yararlanmak ve kullanmak için edinmelidir.

Söylediklerinde haklıydı kütüphaneci Hüseyin Ağabey. Haklıydı; çünkü atalarımız "Okumayı öğrenmeyen, yük taşımayı öğrenir.", "Okumadan âlim, gezmeden seyyah olunmaz.", "Okuyan adam koynunda altın maden taşıyan adamdır.", "Okumak tazelenmektir, olgunlaşmaktır.", "Okumak kendini sorgulamaktır.", "Önümüze yığılan bilgilerin, efsanelerin, kabullerin ve dayatmaların sınanması ve gönlümüzdeki gizli putların kırılması demektir.", "Okumak uyanıştır, diriliştir.", "Okumak bilmektir, güdülen insan olmaktan kurtulmaktır." diyerek gerçek hazinenin ne olduğunu asırlar öncesinden göstermişlerdi.

Kıscacası "Okumak mutlak gerçeğe sevdalanmaktır."

Resimleme: A. Musa Alp

Veda

Yusuf Develi

*Yarın yola çıkıyorum;
Vade doldu, biliyorsun.
Yollarına bakıyorum;
Sen ne zaman geliyorsun?*

*Bu, son mektup; işte yazdım!
Hayat güzel ama bezdim,
Ben bu yolculuğu sezdim,
Sen ne zaman geliyorsun?*

*Kaşın çatıp bakma bana,
Yolculuk var Hak'tan yana,
Sormak istiyorum sana:
Sen ne zaman geliyorsun?*

*Hani teyzen, hani halan?
Var mı sandın baki kalan?
Dünya zaten olmuş talan,
Sen ne zaman geliyorsun?*

*Biz hep beraberdik güya,
Bitti hayat denen rüya,
Yanına çağırıldı Hüda,
Sen ne zaman geliyorsun?*

*Bana "ayrılmayız" derdin,
Ömür boyu emek verdin,
Mezarıma güller derdin,
Sen ne zaman geliyorsun?*

*Yaya çıktım uzun yola,
Garip gönlüm huzur bula,
Kalanlara selam ola,
Sen ne zaman geliyorsun?*

*Beni taşıyan ne miydi?
Sonsuza giden gemiydi.
Gideceğim besbelliydi,
Sen ne zaman geliyorsun?*

*Nice badireler aştım,
Bazen koştum, bazen düştüm,
Nihayet dosta kavuştum,
Sen ne zaman geliyorsun?*

*Göreceğiz Mevla neyle,
O neylese güzel eyler,
Dinle Yusufçuk ne söyler:
Sen ne zaman geliyorsun?*

ANTİKA DÜKKANI

b.beyzaaydin@hotmail.com

Siyah beyaz renkte olanlarla başlayıp, zaman içinde renklenmeye başlayan fotoğrafların olduğu albümü eline alalı ne kadar vakit geçtiğinin farkında değildi. Fotoğraflara bakmayı severdi küçüklüğünden beri. Sahi, eski fotoğraflara bakmayı kim sevmez ki? Albümün sayfalarını çevirdikçe, oturduğun yerden, hem de bedavaya izlediğin bir sinema kesiti gibidir fotoğraf albümleri. Kaybettiklerini, kaybedeceklerini görürsün onda.

Yıllarca beklemekten sararmış, sarardıkça yıllanmış, yıllandıkça kıymetlenmiş fotoğrafları teker teker inceledi. Kimi tatlı, kimi buruk gülümseme eşlik etti bolca. Bazı yüzlere aşınaydı. Ama bazılarını tanı mıyordu. Tanıdık olmayan yüzler, babaannesinin yıllar evvel ayrılmış olduğu eşi ve onun ailesine aitti. O yıllarda eşlerin boşanarak ayrılması şimdilerde olduğu gibi sıradan bir hadise değildi. Boşanmak; çok geçerli gerekçelere sahip olmayı ve zorluklara göğüs germe-yi de beraberinde getirirdi (öyle anlatmışlardı ona).

Uzun zamandır eline almamıştı bu eski fotoğrafların yer aldığı albümü. Aklına da sebepsiz düşme-

mişti hani. Biyolojik dedesinin en son yaşadığını duyduğu şehre iş vesilesi ile hafta sonu gidecek olmasıydı albümler buluşma sebebi. Fotoğrafları birer birer incelerken, dünya gözüyle hiç görmediği dedesinin fotoğraf çekilirken elinde duran afili bastona takılırdı her defasında gözü. Çocukluğunda babasıyla albüme baktığı dönemlerde, babası bu bastonun ne kadar güzel ve özel olduğunu anlatırdı. Kızılık ağacından yapılmış olan bastonun sap kısmına kemikten, el işçiliğiyle at başı şekli yapılmış, gövdeye inen bölümün bir kısmına burgu şekli verilmiş, daha alt kısımlara da gümüş ile işleme yapılmıştı...

Bir iç çekip kapattı fotoğraf albümünü. Dünyada var olma sebebinin bir yarısını hiç bilmiyordu, tanı mıyordu. Zaman zaman aklına gelse de yapılacak bir şey olmadığını kabullenmiş gibiydi. Daldığı düşüncelerden bir an sıyrılıp duvarda anneannesinden yadigar olan guguklu saate baktı. Vakit epey ilerlemişti. Yolculuk ertesi günün sabahındaydı. Vakitlice yatıp dinlenmek lazımdı.

***

İşle ilgili meseleleri hallettikten sonra otele döndü. Bu şehre ilk kez geliyordu. Şehirde geçireceği vakit de kısıtlıydı. Hayat gezince güzel mantığıyla, küçük bir şehir turu yapıp akşam dönüş otobüsüne yetişmesi gerekiyordu. Hepi topu bir sırt çantasına sığan eşyalarını topladı, yola koyuldu. Gezeceği yerleri planlamıştı.

Bir taksileyle şehrin en işlek caddesine gitti. Merkezde bulunan büyük kütüphaneyi ziyaret etti. Şehir müzesini turladı. Hemen her şehirde bir benzeri bulunan ve "rivayet odur ki, bu çeşmeden bir kez su içen, dönüp dolaşım yine buruya gelir" diye inanılan çeşmeden su içti. Hafifçe gülümseyip, içinden "acaba yine yolum düşer mi ki?" diye geçti. Bu kadar gezmenin ardı haliyle açlık ve yorgunluk oldu. Caddenin bir sağına, bir soluna baktı. Çoğu yer kafe tarzında mekânlardı. Esnaf lokantaları ile uzun yol kamyon şoförlerinin gittiği lokantalardaki yemeklerin en lezzetli yiyecekler olduğuna inananlardandı. Bu yüzden sağ tarafında kalan ara sokağa saptı.

Caddedeki kalabalık bu ara sokakta yavaş yavaş azalmaya başlamış, gösterişli mekânların yerini daha sade ve küçük ama şahsına münhasır dükkânlar almaya başlamıştı. Biraz bakındı fakat açlığını dindirmek için umduğu gibi bir yer kestiremedi gözüne. Soğuktan üşüyen ellerini birbirine sürtüp bir miktar ısıttıktan sonra paltosunun yakasını iyice kaldırdı, ara sokakta yürümeye devam etti.

Azıcık uzakta ahşap kapısı hâkî yeşil rengine boyanmış, camekânında pek çok eski eşya bulunan bir antikacı gözüne çarptı. Midesindeki gurultuya ses vermekle, içindeki keşif merakına ses vermek arasında ikilem yaşadığı bir an. Merakın gizemli melodisi, açlığın gurultusuna galip geldi.

Arnavut kaldırımlı, hafif yokuşlu sokağı yavaş yavaş adımladı. Antikacı dükkânın önüne gelmişti. Camekânda “geçmişte aradığınız belki burada” yazıyordu. “Tam da bir antikacıya yakışır cümle olmuş” diye düşündü. Dükkânın gıcırdayarak açılan kapısı, sahibine müşteri geldiğini söylüyordu sanki. İçerinin ışığı loştu. Yıllanmış, kullanılmış eşya kokusu nemle karışmıştı. İçinde, nefese eser miktarda ferahlık veren bir aroma da vardı, ama ne olduğunu kestiremedi. Zemin döşemesi adım attıkça gıcırdayordu. İçeriye gireli henüz birkaç saniye olmasına rağmen, başka birinin mekânında gıcırdayarak gezinmek içinde hafif bir tedirginlik oluşturmuştu. Bu düşünceler içindeyken “hoş geldin genç” dendiğini duyunca, sesin geldiği tarafa çevirdi başını. Hafifçe gülümseyip, başıyla selam verdi. Saçları hafif seyrek, elli-altmış yaşlarında, kahverengi kadife pantolonu, ona uygun tonlarda ekose gömleği ve yün yeleği ile tam bir ton ton amcaya anımsatan dükkân sahibi:

- Türk kahvesi pişireceğim genç arkadaşım, o da muhabbetle güzel gider. Vaktin varsa sana da ikram etmek isterim.

Kalabalık ve hızlı bir şehirde yaşayan “genç”, Türk kahvesini severdi. Kahve de içerdi her gün. Ama bir fark vardı, otomattan kâğıt bardağa doldurulan hazır kahvelerden içiyordu. Ücreti mukabili... “Sıradaki müşteri” ruhsuzluğu ve soğukluğu ile kahvesini veren kafe görevlisi geldi bir an aklına. Bir de şu an gelen samimi hem de ikram olan kahve teklifini kıyaslayıverdi bir çırpıda.

- Zahmet olacak size de ama... Ben de severim kahveyi. Türk kahvesini...

Antika dükkânının sahibi ton ton amca sakın adımlarla satılık eşyaların bulunduğu bölümler arası küçük bir tezgahla ayrılmış olan minik bölmeye geçti. Burayı ufak tefek mutfak ihtiyaçlarını gidermek için kullandığı beliydi. Küçük tezgahın yanındaki duvarda asılı olan terek takıldı gencin gözüne. Bir gözünde hep kahve fincanları vardı. Fincanların her biri diğerinden farklıydı. Uzaktan bakınca üstlerindeki detaylar belli olmuyordu tabi. Detaylarını anlayabilmek için bir gözünü kısıp fincanlara odaklanmıştı ki ton ton amca:

- Şuradaki fincanlardan istediğini seçebilirsin. Her biri tektir. Diğer teki ya kırılmış yada kaybolmuş olmalı. Benimle tanıştıklarında hepsi bir başınaydı. Ben de onları yaren edindim kendime. Her gün bir kaç tanesiyle hasbihal ederim, kahvemi içerim yani. Her birini ayrı severim. Ama yine de aramızda kalsın, kenarlarındaki altın varakları sıyrılmış, gül kurusu renginde olanın yeri başkadır gönlümde. Üzerindeki nazenin çiçekler, gençken oturduğum evin bahçesindeki çiçekleri anımsatır bana. Sahi, beğendiğin oysa, o fincanla ikram edebilirim kahveni. Kahveyi nasıl içersin, sormayı da unuttum bak!

- Sade severim efendim.

Kahve bir yandan pişerken, o da krem rengi, incecik bir porselenden üretilmiş, üstünde elle çizilmiş bir çiçeğin olduğu fincanı seçti.

- Her biri birbirinden güzel. İnsanın kahve içesi gelecek güzelliklerine baktıkça, dedi.

Ton ton amca gülümsedi, kahveler pişmişti. Minik bakır bir tepsiye fincanları yerleştirip, sedef kakmalı ahşap sehpaye buyur etti misafirini. Höpürderek ilk yudumunu içen ton ton amca keyiflendi. Kahve haki-katen güzeldi.

Mis kokulu kahve eşliğinde sohbet ettiler. Genç nereden niye geldiğini anlattı. Ton ton amca bankadan emekliydik. Yıllarca hesapları denkleştirmekle geçirdiği ömrünün geri kalanını, hesap etmeden ama huzur içinde geçirmek için aileden kalan dükkânı bu şekilde değerlendiriyordu. Dükkânda görülen eşyalar aslında zaman içinde farklı şekillerle sahip olduğu şeylerdi. Aileden yadigar eşyalar, gittiği ülkelerin yada gezdiği şehirlerin bit pazarlarından veya antikacı dükkânlarından alınanlar, eş-dost-akrabanın aile büyüklerinden yadigar kalanlar gibi. Eski eşyalara merakı olduğunu bilen ahbablar da kendi evlerinde yer bulamadıkları eşyaları ton ton amcaya getirirlerdi bazen. Öyle böyle derken eşyalar ton ton amcanın evine sığmaz olmuş, o da hem vakti değerlendirmek hem de evin yükünü hafifletmek için bu mekânı açmıştı.

- “Bak mesela ahbablarımdan birinin kayınvalidesine ait bir ayna göstereyim sana” diyerek ayağa kalktı ton ton amca. Küçük bir büfenin biraz üstüne asılmış kenarları ahşap çerçeveli, el boyaması çini karolarla çevrelenmiş bir aynayı işaret etti. Genç çok beğendi. Ne kadar da zarıftı.

Sırayla pek çok eşyayı gösterdi, hikâyelerini anlattı. 80 yıllık gümüş işlemeli sürahiyi, Beykoz Cam Fabrikası üretimi çeşm-i bülbül bibloyu, 95 yıllık Hereke dokuması kilimi, Çekoslovakya'dan aldığı damgalı süt fincanını... Her bir eşyanın mazisi vardı. Ton ton amca anlatadursun, gencin gözü duvara yaslanmış eski bir bastona takıldı. Yüreği pır pır etti bir an. Amcanın ne dediğini anlayamıyor, sadece sesini duyuyordu. Aklından bir sürü şey geçti kısa bir anda. Ton ton amcanın sözünü kestiğinin farkında bile olmadan:

- Şu baston... Hani sap kısmında at başı olan... Evet evet o. Onun hikayesi ne peki?

Ton ton amca başladı anlatmaya ama genç adamın bir anda heyecanlanmasına da anlam verememişti. Tane tane devam etti sözlerine:

- Bu da ahbablarımdan verdiklerinden. Aslında hediye... Sahibi rahmetli olmuş bir süre önce. Kızılıcak ağacından yapılmış, sap kısmındaki at kemikten yapılmış.

El işi... Ne emek ama... Gövdesindeki burguları görüyor musun genç arkadaşım. Muhtemelen Divriği'de üretilmiş olmalı.

Genç, ton ton amcaya yaklaştı. Bastona daha dikkatli baktı, dokundu. Eline alıp yavaşça çevirmeye başladı. Hiç görmediği dedesinin bastonu olabilir miydi? Nasıl emin olabilirdi? Allah bilir kaç tane böyle Divriği bastonu vardı üretilen. Bir anda aklında bir şimşek çaktı. Bir keresinde fotoğrafa bakarken babası “dedene bu bastonu bir arkadaşım hediye etmişti. Bastonun üzerine babamın isim ve soy isimlerinin baş harflerini de işletmiş” dediğini anımsadı. Bastona iyice odaklandı, evirdi çevirdi... Kalbi küt küt atıyordu. Ve işte... Büyük harflerle işlenmiş H ve E harfleri... Oradaydı... Bu kadarı da tesadüf olamazdı. Gözleri dolu bir an. Dedesinin bastonunu hiç ummadığı bir anda bulunduğu için çok mutluydu ama vefat ettiğini duyduğu için üzgündü. Tüm bu olanlar birkaç saniye içinde gerçekleşmişti ve ton ton amca neler olduğunu kavrayamamış bir yüz ifadesiyle gence bakıyordu.

- Hayırdır evladım, ne oldu bir anda sana?

Genç, olan biteni bir çırpıda anlatıverdi. Ton ton amca yüzünde hafif şaşkın ama oldukça mutlu bir ifadeyle dinliyordu.

Genç elindeki bastonu sımsıkı tutuyordu. Bir yanı mutlu, bir yanı hüzünlüydü.

- Siz tanyor muydunuz dedemi?

- Maalesef evladım.. Dediğim gibi, bir ahababım getirdi. Rahmetlinin pek fazla mirasçısı yokmuş. Eşyalardan bir kısmının hayır amacıyla dağıtıldığını, bir kısmının da eşe dosta verildiğini söylemişti. Ben ahababımın evine ziyarete gittiğimde görmüş ve çok beğenmişim bastonu. Arkadaşım da sağ olsun bana hediye etmiş, “sahibini tanımasan da bir Fatiha okumak nasipmiş sana da arkasından” demişti. Hayatta her şeyin bir sebebi var evladım. Ben ve ahababım sadece vesile olduk, dedenin nasibinde hiç görmediği, tanımadığı torununun ruhuna hediye edeceği Fatiha da varmış meğer...

Genç, nemli gözlerle başını salladı ton ton amcayı onaylarcasına.

İkisi de sustu.

...

Yaşlansa bile destek alıp yürüyebileceği, kızcılık ağacından yapılmış at başlıklı bir bastonu vardı artık. Mezarını ziyaret edip dua edebileceği bir dedesi de. Gencin yolu dönüp dolaşip bu şehre yeniden düşecekti. Hem ne de olsa şehrin çeşmesinden bir kez su içmişti...

EY ANADOLU

Y a h y a Ö z t ü r k

Ey Anadolu!

*Gözlerimde tütmeye başladığım günden beri,
Atımı çatlatırcasına sürdüm peşinden.
Yüreğimde yeşerirken düşlerim,
Takip ettim rüzgâra bıraktığım izleri.
Ve ben meşale yaptım güneşinden,
Şimdi gece gündüz yalnız seni düşlerim.*

Ey Anadolu!

*Sana kavuştuğunda erenler,
Gözündeki yaşlara mendil oldum.
Elimle su verdim boynu bükük her çiçeğe.
Dua dua uzanıp vuslata her seher,
Pash yüreklere kandil oldum.
Türkümüzü ezberlettim susuz kalmış her belleğe.*

Ey Anadolu!

*Bir yanda çağlarken güriül güriül bizim Yunus,
Bir yanda hamuş olan Mevlana.
Moğollarla yüzüne çöken pus,
Bir zaman dehşetli acılar verdi bana.*

Ey Anadolu!

*Selçuklu'dan koparken,
Dilimde bir hicran türküsü kaldı.
Sabrı bana vird olarak veren derviş zaman
Bir çınarın tohumunu göğsüne saldı.
Ahkâm sahibi beyler sağı solu kaparken,
Altı yüz yıla hükmedildi o an.*

Ey Anadolu!

*Ey Benim Ezelden Nişanlı Sevdiğim!
Düşünce Sultan, düştün parça parça sen de,
Yedi Düvel ansızın uzattı habis ellerini.
Ey Benim Tarihi Kadar Şanlı Sevdiğim!
Kursaklarında bıraktık kötü emellerini,
Cumhuriyet rüzgâr oldu yelkende*

Ey Anadolu!

*Sinende şüheda dolu.
Sen bize vatan oldun,
Biz sana kapıkulu.*

Zaman Ahir Zaman, Üstelik Mahir Zaman

Erdoğan Güner

Zaman ahir zaman,
üstelik mahir zaman.
Mahareti ne ola ki dedi-
ğinizi duyar gibiyim.
Nasıl mahir olmasın
ki! Bakın, iyi dinleyin.
Çıkardığım ders ken-
dimce.

Nasıl öğretmeni, öğrenciyi çekti dersten. İşçiyi, çiftçiyi, dişçiyi, aşçıyı, taşçıyı, çaycıyı, sütçüyü, tüpçüyü, çöpçüyü, topçuyu, popçuyu, çorbacıyı, tornacıyı, zengini, fakiri, hastayı, ustayı, mühendisi, mimarı, tekstilciyi, takıyı, bakıcıyı, berberi, kuaförü, arsız, hırsız, uğurluyu, uğursuzu, engelli, engelsiz, mazlumu, mağduru, dulu, yetimi, öksüzü, egemeni, güçlüyü, güçsüzü, erkeği, kadını, çoluğu, çocuğu, ebevi, dedeyi, bakanı, başbakanı, Müslüman'ı, Hıristiyan'ı, Yahudi'yi, Budist'i, Ateisti, doğuyu, batıyı, kuzeyi, güneyi ne var ne yok derdest etti. Keleşçesiz, zincirsiz elini, ayağını bağladı. Tıktı evlerine, verdi dersin büyüğünü. Dersin ne kadar süreceği belirsiz. Teneffüsü yok. Peki ne anlatılıyor derste. Anlatılanı anlayabilecek miyiz? Ben anladıklarımı sıralayayım:

Siz kimsiniz? Kim oluyorsunuz? Gücüne, kuvvetine, kudretine, gençliğine, tecrübene, malına, mülküne, alımına, çalmına, güzelliğine, okumuşluğuna, yazmışlığına, makamına, mevkiine, topuna, tankına, tüfeğine mi güveniyorsun? Utanmanız, arlanmanız, sıkılmanız yok mu? Ne bu nimet azgınlığı? Afrika'da, Asya'da hatta yaşadığın ülkede insanlar açlıktan, susuzluktan ölürken, çoluğuna çocuğuna ekmek götüremediği için intihar ederken; sen yemek seç, çöpe at, tonlarca suyu heba et. Dost düşman çatlatacağım diye yediğini, içtiğini, gezdiğini, tozduğunu mahremiyet gözetmeksizin tüm dünyaya görgüsüzce deklare et.

Binlerce lira harca, aç açık binlerce mazlumu görme. Dügünüm şöyle şaşalı, böyle muhteşem olacak, şu kadar davetli gelecek, kuşun sütü, balığın yumurtası, kilolarca altın takılacak, herkes çatır çatır çatlayacak diye nispet yap. Villa arazileri açmak için güzelim ormanları yak, dengeyi boz, dünyanın akciğerlerini yok et.

Kendi ihtirasların uğruna petrol için, altın için, elmas için sınır gözetmeksizin doğayı katlet, bölge insanlarını birbirine düşür, silah sat, ülkeler arasında hizipçilik yap, kıskırt, birbirini kırdır, demokrasi getiriyorum diye kaos yarat, milyonlarca insanı

mağdur et, göçe zorla, oluk oluk kan akıt. Nükleer denemeler yap, ozon tabakasını yırt, küresel ısınmaya sebep ol, iklimler değişsin, buzullar erisin, afetler yaşansın.

İnsanları hasta etmek için tohumların genetiğiyle oyna, onları diyabetik, kanserli, tansiyon hastası, obez yap, asla kesin olarak iyileştirmeyecek ancak süründürecek ilaçlara mahkûm et... Görmez ve bilmez mi Yaradan? Ve dedi ki; Akıllı ol!

Gemi bir tane ve hepiniz bu gemide kiminiz kaptan, kiminiz tayfa, kiminiz miço. Herkes işini düzgün yapacak. Eğer yapmazsanız gemi batacak.

Para tek başına anlamsız bir kağıt parçası. Eşeğin, ineğin önüne koysan yemez, petrolü koysan içmez. Para, iyi bir hizmetçi, kötü bir efendidir. İhtiyacın kadar al, görgüsüzlük yapma. Bir kasaba nüfusun bir binaya tıkişıp da birbirinden habersiz, derdinden, tasasından, hastalığından bihaber yaşama. Kaybettiğin hoşgörüyü, merhameti, güler yüzü, empatiyi, koruma kollama güdüsünü, acıma duygusunu yeniden kazan. Her şeyin başı sağlık. Lüzumsuz şeylere kafanı takma, geçmişte kalma, geleceğe dalma, bugününü doyaya yaşa diyor.

Bu olayın aktüel kısmı. Bir de der ki şair. Kardeşim, dünya artık değişti. Yeni Dünya düzeninde layık olduğun yerini almak istiyorsan bilimden yana olacaksın, üretinin yanında duracaksın. Bunun için de bilim insanı yetiştirecek okullar, laboratuvarlar, araştırma geliştirme merkezleri kuracaksın. Bu merkezleri yurt sathına yayacaksın.

İşi ehliyet ve liyakat sahibine vereceksin. Adil ve dürüst olacaksın. Herkesi, her kesimi kucaklayacaksın. Üretim alanlarını çeşitlendirerek çoğaltacaksın. Muasır medeniyet seviyesine ulaştıracak adımlar atacaksın. Birileri bulsa da kurtulsak demeyeceksin. Sen üreteceksin, başkaları senden bekleyecek.

Yoksa; Yeni Dünya düzeninin yamyamlarına yem olursun. Ancak tarihin tozlu sayfalarında yer bulursun. Ben böyle anladım.

Mülkün Sahibi

Cemil Kılıçarslan

Mülkün sahibiyiz,
sandık kendimizi.
Gerçek sahibini
unuttuk.

İnsan, insan olduğunu unuttu. Doymayan nefislerimizin oyuncuğu olduk. Evlere sığmaz olduk. 3 odalı, 5 odalı daireler gözümüze küçük geldi, dar geldi. Saraylara, villalara, gökdelenlere, daha yükseklere göz diktik. Doğduğumuz ahır sekilerini; dokuz kardeşle büyüdüğümüz iki odalı üstü akan kerpiç evleri unuttuk.

Ama şimdi, zenginimiz de fakirimiz de birer göz odalarda 10-15 metreye nasıl sığar olduk ?

Bütün malımızın bir top bez, son durağımızın 2 metrelik toprak olduğunu nasıl da unuttuk ?

Anamızı unuttuk. Babamızı unuttuk. Tek başlarına bıraktık. Geçenlerde kocası ölen bir kadın; "5 oğlumu iki odalı evime

sığdırdım, büyüttüm. Hepsini okuttum, evlendirdim. Her birinin en az beşer odalı evleri var, ama içlerinden biri, beni evinin bir odasına sığdıramıyor." diyerek göz yaşları döküyordu. Anneleirimizi, babalarımızı tek başlarına aç, susuz ve çok yalnız bıraktık çok...

Huzur evlerinde, yaşlı yurtlarında, bakımevlerinde; eve geç kalan çocuğunu gece yarılarında, "Bir şey mi oldu" diye pencere önlerinde bekler gibi, ziyaretçi bekleyen anne ve babaları unuttuk.

Bayramlarda el öpmeye gitmek yerine sahillere, yurt dışı turlara koştuk.

Yol gözleyen nineleri, dedeleri torun hasretiyle tek başlarına bıraktık.

Haydi! Şimdi gidin ellerini öpmeye, gidebilirsiniz.

Çok unuttuk çok..

Kızıl Çiçek

Meryem Tavan

*Bir yağmur tanesi
Sığındı rüyalarımın
İçinde
Batan günün hüznü
Uzakta savaşın sesi
Ve dans etmekte
Bir çocuk kahkahası
Kanla yıkanırken bedeni
Şimdi
Dört yanı savaş kalbimin
Dört yanı toprak
Ve bir feryatta saklı sesim
Yağmur üstünü örtmekte
Kızıl çiçeklerin
Ve artık ruhu sönmekte
Bedenlerin
Gök zifiri
Matemi yaşamakta
Ve sessiz ve annesiz
Tüm beyazlardan mahrum
Mahrum bir şefkat evinden
Ve günahları
Üstüne yağmakta toprağın
Üstüne taşmakta
Ve zaman
Şahidi olanların
Bu yağmur sonrası
Acı bir veda koktu toprak*

Fotoğraf: Merve Nur Edibâli

Resimleyen: Nurşen Karataş
instagram.com/nursenkrart/

VİRÜSLER ve COVID -19

Hüseyin Kaydu

Virüs nedir?

Virüs, hücre ve bakteriden farklı olarak ancak elektron mikroskopuyla görülen, 0,02 - 0,3 mikron büyüklüğündeki canlıdır. Girdikleri hücre içerisinde moleküler parçacıklar halinde, çekirdeğinde nükleik asit (DNA ya da RNA) ve çevresinde protein kılıfı olan en küçük parazit veya ajandır.

Milyonlarca virüs çeşidi vardır. Üreyebilmesi için kesinlikle bakteri, bitki veya hayvan hücresine ihtiyaç duyar. Hastalık oluşturan bölümü, merkezinde olan DNA veya RNA dır. Bu bölüm hücrelere girer ve hastalık oluşturur. Virüsler, hayvandan bitkiye, bakteriden alglere kadar her türlü yaşam formuna bulaşabilir. Uygun ortam bulamadığında kristalleşir.

Virüsün etkisini azaltan tedbirler;

Kişinin bağışıklık sisteminin güçlü olması, önceden geçirmiş olduğu enfeksiyonlar veya aşılar, uyguladığı hijyenik tedbirler, hastalıklara karşı kullanılan ilaçların alınması ve antiseptik maddeleri kullanma alışkanlığı virüslerin yayılmasına engel olurlar.

Virüsün üremesi;

Virüsler enerji üretmedikleri için çoğalmak için canlı hücreye geçmek zorundadır. Virüsün üremesi için önce bir hayvan konağına (vücuduna) geçmesi gerekir. İnsana kazara veya ikincil olarak geçer ve canlılığını burada sürdürür. Diğer parazitler gibi girdiği konakta (hücre) antikör oluşumunu sağlar.

Peki! Covid-19 virüsün özellikleri nelerdir?

Sağlık bakanlığı internet sitesinde şöyle açıklanır:

Koronavirüsler, hem hayvanlarda hem de insanlarda bulunan geniş bir virüs ailesidir. Bazıları insanları enfekte eder ve soğuk algınlığından, Orta Doğu Solunum Sendromu (MERS) ve Şiddetli Akut Solunum Sendromu (SARS) gibi daha ciddi hastalıklara neden olduğu bilinmektedir.

Covid-19 belirtileri:

Covid -19'un en yaygın semptomları ateş, yorgunluk ve kuru öksürüktür. Bazı hastalarda ağrı ve sızı, burun tıkanıklığı, burun akıntısı, boğaz ağrısı veya ishal olabilir. Bu semptomlar genellikle hafiftir ve yavaş yavaş başlar.

Bazı insanlar enfekte olur, ancak herhangi bir semptom görülmez ve kendilerini kötü hissetmezler. Çoğu insan (yaklaşık% 80) özel tedaviye ihtiyaç duymadan iyileşir. COVID-19 virüsünü alan her 6 kişiden yaklaşık 1'i ağır hastalanmakta ve nefes almakta güçlük çekmektedir.

Yaşlı insanlar ve yüksek tansiyon, kalp problemleri veya diyabet gibi alta yatan tıbbi sorunları olanların ciddi hastalık geliştirme olasılığı daha yüksektir. Hastalığa yakalanan insanların yaklaşık % 2'si ölmüştür. Ateş, öksürük ve nefes almada zorluk çeken insanlar mutlaka tıbbi yardım almalıdır.

Covid-19 virüse karşı vücut hücreleri nasıl güçlendirilir?

Covid-19 virüsün dışı doğru çıkıntı yapan yapıları vardır. Bu yapılar glikoprotein özelliindedir. Glikoproteinler hedef hücre reseptörüne virüsün bağlanmasını sağlar. Polisakkarit özellikte çıkıntılar olması virüsün şekerli ortamları sevdiğini ve bu ortamlarda daha hızlı etki gösterdiğini ifade eder. Onun için şeker hastası bu enfeksiyonu diğerlerinden daha ağır geçirir.

Prof. Dr. İbrahim Saraçoğlu'nun tavsiyeleri şunlardır. Kekik, lavanta, meyan kökü yağının hastalığı önlemede faydalı olacağı görüşünde. Bu uçucu yağlar vücuda alındığında bunların etkin maddeleri hücrenin çevresinde koruyucu bir kalkan oluşturur virüsün hücrelere zarar vermesine engel olur. Adı geçen yağlar burun çevresine sürülerek veya sıcak suyun içine 6-7 damla damlatarak da kullanılır. Virüslerin gen aktarımını engellerler. Bu yağlar, virüsü kesin olarak hastalık yapmasını önlemezler ama hücreleri korurlar. Besinlerden patlıcan, soya, ekmek-bugday (siyez, karakılçık), baklagiller, yeşil mercimek tüketmek önemlidir. Soğan kürü uygulamak gribe yakalanma riskini azaltır. Bu kür; virüs ve bakterilere karşı vücudu korur. Bunlar yardımcı maddelerdir. Virüsler salgılı ortamı sevindikleri için akciğere yerleşerek ürerler.

Sağlıklı günler dileğiyle..

Dağıstan Kartalı Şeyh Şâmil

(İki Perdelik Tiyatro Oyunu)

Resimleyen: Osman Ç.

Ahmet Ateş

Giriş / Deli Petro'dan bu tarafa yayılma siyasetini kanlı bir şekilde sürdüren Rusya, Çar 1. Nikola zamanında da aynı amaçla Kafkasları egemenliği altına almak amacıyla Dağıstan'a saldırmıştı.

Rusların dağınık haldeki Kafkas milletleri karşısında başlangıçta geçici bir üstünlüğü olmuşsa da Kafkasların makus talihi Gazi Muhammed'in imam olmasıyla değişmişti. Ancak, Gazi Muhammed, Gimri Müdafaa-sı sırasında şehit düşmüş yerine de Hamzat Bey imam olmuştu. Fakat Hamzat Bey'in imamlığı, o sıralarda bir asi olan, ancak daha sonra değişerek Şeyh Şamil'in naipleri arasına katılan Hacı Murat tarafından kan davası sonucu öldürülmesi nedeniyle çok kısa sürmüştü.

Hamzat Bey'in öldürülmesinden sonra Şeyh Şamil, halkın büyük bir teveccühüyle Dağıstan'ın üçüncü imamı olmuştu. Şeyh Şamil'in imam olmasından sonra başta Dağıstan olmak üzere Kafkasya'nın durumu değişmiş, bütün Kafkasya Rus ordularına giderek mezar olmaya başlamıştı.

Kafkasya'yı ele geçirip topraklarına katmak, Şeyh Şamil'i de öldürmek veya en azından esir almak isteyen Çar 1. Nikola'nın omuzları süslü generallerinin arkalarında sayıları yüzbinleri bulan, her biri tam teçhizatlı sırtlanlardan meydana gelen orduları Kafkaslar üzerine birer kara bulut gibi çöküyor, adeta bardaktan boşanırcasına yağan Rus gülle ve mermilerine

karşı Şeyh Şamil'in önderliğindeki Dağıstan, Çeçen, Avar ve tek mil diğer Kafkas aslanları göğüslerini siper ederek bu hayasızca akınlara meydan okuyorlardı.

Şeyh Şamil'in eşsiz imanı ve üstün askeri dehası karşısında tutunamayan ve Şamil'in önünde kedinin önünden kaçan farelerden daha beter durumlara düşen Rus leşkerlerinin gücü ancak savunmasız avullardaki (köylerdeki) masum insanlara yetiyordu. Dağıstan, Avaristan ve Çeçenistan'daki bu savunmasız avullara saldıran Rus leşkerleri katliam üstüne katliam gerçekleştiriyor, bu şekilde Şeyh Şamil'in sağlamış olduğu Kafkas birliğini dağıtmak, Şeyh Şamil'i de tek başına ve çaresiz bırakmak istiyorlardı.

Katliamlar ve yıldırma hareketleri yer yer meyvelerini veriyor, halkta yavaş yavaş bıkkınlık meydana geldiği görülüyordu. İşte tam bu sırada Dimril avulunun ileri gelenlerinden ak saçlı ve ak sakallı Hazım Molla civarlardaki avulların ileri gelenlerini durumu görüşmek ve yapılacakları tespit etmek üzere avuluna davet eder.

1. Perde

Sahne: Duvarlarındaki badanaları yer yer dökülmüş, kerpiçleri görünen, pencere ve kapıları çok eski, geleneksel bir köy odası. Duvarda asılı, rengi solmuş, motifleri zor seçilen bir kilim ve onun üzerinde isli gaz lambasının bazen aydınlattığı bazen de karalıta bıraktığı ayeti kerime yazılı eski bir levha. Yerde yine eski bir kilim etrafında ise iki sedir mevcut. Odanın bir köşesinde ise yanan bir köy ocağı.

Akşam çoktan olmuş, vakit gece yarısına doğru ilerlemekte. Duvara asılı bir gaz lambası, isli camın içindeki alevinden yayılan cılız bir ışıkla odayı belli belirsiz aydınlatmakta. Sedirin birinde ak sakallı bir zat oturmaktadır. Bu zat Dimril avulunun reisi sayılan yaşlı ama dinç Hazım Molla'dır. Sabırsız bir hali vardır. İki de bir odanın kapısına bakıp durmasından birilerini beklediği anlaşılabilir.

Çok geçmeden kapı çalar, bir müddet sonra kapı açılır ve içeriye nefes nefese kalmış daha on altısında bir delikanlı girer. Bu delikanlı, Dimril ve civarındaki avullarda yaşayan hemen herkesin cana yakın olması sebebiyle Tepi Can diye çağırıldığı Tepi'dir.

Tepi - Selamın Aleyküm Hazım Mollam.

Hazım Molla - Ve Aleyküm Selam Tepi Can. Gel, gel. Otur hele şöyle, bir soluklan. Çok yorulmuşsun, otur da biraz dinlen.

Tepi - (Tepi, Hazım Molla'nın işaret ettiği sedire oturmak istemez. Derin derin soluyarak:) Sağ olasın Hazım Mollam. Yorgunluğum önemli değil. Ben şöyle kapı kenarına, aha şu ocağın yanındaki mindere ilişeyim yeter bana.

Hazım Molla - Dediğim gibi ovadaki bütün avulların ileri gelenlerine haber verdin mi?

Tepi - He Hazım Mollam. Dediğin gibi ovadaki her bir avula gittim, avulların ileri gelenlerinin tekmi-line haber verdim.

Hazım Molla - Hay sen çok yaşa emi Tepi Can. Eee peki, ne dediler? Gelecekler mi?

Tepi - Hepsinin size selamları var. Hazım Mollamız çağırtmış, gelmez olur muyuz dediler.

Hazım Molla - Ve Aleyküm Selam. Ve Aleyküm Selam. Getiren ve götürren sağ olsun. Eyü, eyü. Çok iyi bir iş gördün Tepi Can. Allah senden razı olsun. Lakin, öyle niye kıvrınıp durursun. Yoksam başka diyeceklerin mi var?

Tepi - He, var Hazım Mollam. (Utunup, kafasını yere eğerek) Bize çok uzaktaki avulların ileri gelenlerinden gelen olmayacak.

Hazım Molla - (Hazım Molla şaşırır. Heyecanla sorar) Nasıl! Gelen olmayacak mı? Peki niye?

Tepi - Rus sürüleri avullarının yakınlarında görünmeye başlamış

Hazım Mollam. Bu sebeple avullarımızı yalnız bırakmak doğru olmaz dediler.

Hazım Molla - İşte bunu demen hiç iyi olmadı Tepi. Oturup hep birlikte karar almamız gerekir. Zira içinde bulunduğumuz vaziyet bunu gerektiriyor. Çok önemli diyeydin, Hazım Mollam mutlaka bekliyor diyeydin Tepi can.

Tepi - Ben de dediğin gibi dedim. Çok önemliymiş, Hazım Mollam hepimizi bekliyor. Mutlaka gelmenizi istiyordum dedim.

Hazım Molla - Sen denilecekleri tek mil söylemişsin Tepi Can. Sen demeye demişsin de...

Tepi - Gelemeyiz diyen reisler "Sen Hazım Mollamıza söyle, kusura kalmasın. Lakin, mecliste neye karar verirlerse hepsi bizim başımız üzerine. Bize ne vazife düşerse ne yapmak gerekirse evvel Allah harfiyen yerine getiririz" dediler.

Hazım Molla - Ne yapalım. Rus sürüleri bizim avulun da etrafında gördülseydi belki ben de aynı şeyi düşünür, aynı şeyleri derdim. Peki ya diğer avulların ileri gelenleri?

Tepi - Onlar benden sonra hemen hazırlanıp yola koyulacaklardı Hazım Mollam. Çok geçmez birer ikişer gelirler.

Geri planda yaklaşan bir atın nal sesleri ve ara ara at kişnemesi duyulur. Biraz sonra kapı birkaç defa sertçe vurulur ve içeriye bir kişi girer. Bu yakın Dimril'e bir avulun ileri gelenlerinden Musa Hacı'dır.

Musa Hacı - Es selamı aleyküm Hazım Mollam. Hayırlar ola.

Hazım Molla - (Yavaşça oturduğu sedirken kalkar, Musa Hacı'ya doğru bir iki adım atar ve kollarını açar) Ve Aleyküm Selam Musa Hacı karındaşım. Hoş geldin, sefalar getirdin.

Musa Hacı - (Hazım Molla'ya doğru ilerler, Hazım Mollaya sarılır ve hararetle kucaklaşırlar) Hoş bul-

duk Hazım Mollam, hoş bulduk. Allaha şükür ki sizleri de hoş gördük. Tepi Can gelip de Hazım Mollam çok önemli işleri görüşmek için sizleri avula bekler deyince durmadım, atladığım gibi atıma hemen gilverdim.

Hazım Molla - Biz de seni hoş gördük. Geç hele, şöyle sedire otur, biraz soluklan.

Musa Hacı - (Sedire otururken kapı yanında oturan Tepi canı görür. Tepi cana döner) Vayy Tepi can, o nasıl at sürüş öyle, arkandan yıldırım oldum, lakin yine de yetişemedim.

Tepi - Estağfurullah Musa Hacı. Sizin yanınızda benim ata binişim ne ola ki...

Hazım Molla - Eee, sen bizim Tepi Can'ı ne zannedersin Musa Hacı. Sen hele onu bir iki sene sonra gör. Şimdi yetişemedin, o zaman hiç yetişemen. (Gülüşmeler)

Musa Hacı - (Geçer, kendine gösterilen sedire oturur) Eee Hazım Mollam, kimlere haber saldın bakam, kimler gelecek meclise?

Hazım Molla - Civardaki avulların teknilinin ileri gelenlerine haber saldım Tepi Can'la.

Musa Hacı - Eyi yapmışsın Hazım Mollam. Peki, hepsi de gelecek mi?

Hazım Molla - Yok, Musa Hacı karındaşım. Bazı avullardan gelen olmayacakmış. Öyle demişler Tepi Can'a. Lakin diğerleri geleceğini söylemiş. Bekleyelim, birazdan gelirler her hal.

Musa Hacı - Böylesine önemli işlerin görüşüleceği bir meclise hiç gelmemelik olur mu? Peki, bazıları niye gelmezlik ederlermiş Hazım Mollam?

Hazım Molla - Rus sürüleri avullarının yakınlarında görünmeye başlamış. Bu sebeple avulları yalnız bırakmak doğru olmaz demişler.

Musa Hacı - Doğru yapmışlar. Lakin

yine de gelseler iyi olurdu. Birlikte istişare ederdik.

Hazım Molla - Gelemeyecekler amma, Hazım Mollamıza söyle, ne karar alırsanız başımız üzere, bize düşen bir şey olursa harfiyen yaparız evvel Allah (CC) demişler.

Musa Hacı - Ne yapalım, biz de gelenlerle yaparız istişaremizi. Sonra da Tepi Can tekrar gider, haber verir hepsine.

Geri planda tekrar yaklaşan bir atın nal sesleri ve at kişnemesi duyulur. Biraz sonra kapı birkaç defa vurulur ve içeriye bir kişi girer. Bu yakındaki başka bir avulun ileri gelenlerinden Akbar'dır.

Akbar - Es selamı aleyküm Hazım Mollam. Hayırlar ola.

Hazım Molla - (Yavaşça oturduğu sedirken kalkar, Akbar'a doğru bir iki adım atar ve kollarını açar) Ve Aleyküm Selam Akbar karındaşım. Hoş geldin, sefalar getirdin.

Akbar - (Hazım Molla'ya doğru ilerler, Hazım Mollaya sarılır ve hararetle kucaklaşırlar) Hoş bulduk Hazım Mollam, hoş bulduk, Allaha şükür ki sizleri de hoş gördük. Tepi Can gelip de Hazım Mollam çok önemli işleri görüşmek için sizleri avula bekler deyince atladığım gibi atıma hemen gilverdim.

Musa Hacı - (Yavaşça oturduğu sedirken kalkar, Akbar'a doğru yönelir ve kollarını açar) Aleyküm Selam Akbar karındaşım. Hoş geldin, sefalar getirdin.

Akbar - (Hacı Musa'ya doğru ilerler, sarılır ve hararetle kucaklaşırlar) Hoş bulduk Hacı Musa garındaşım, hoş bulduk, Allaha şükür ki sizi de hoş gördük.

Hazım Molla - Geç Akbar, otur hele şöyle. Biraz soluklan. At sırtında da olsa yoruluyor insan, değil mi? Hele bir de yaş ilerleyince.

Devam Edecek...

DAĞLAR

A h m e t Ş e n e r

Sıra sıra tütersiniz gözümde
Heybetinden ilham aldığım dağlar
Siz varsınız dertle dolu mazimde
Soğan kırıp ekmek böldüğüm dağlar

Üstünüzden kaz katarı geçerken
Varsak kızı yaylasına göçerken
Mor menekşe sümbül çiğdem açarken
Aşka gelip ıslık çaldığım dağlar

Özlem duyar oldum her bir şeyine
Çoban ateşine kekik çayına
Varıp erişince Temmuz ayına
Serin sularına daldığım dağlar

Hayallerim teselliye yetmiyor
Düşene vuran çok kimse tutmuyor
Şimdi yüreğimde hüznün bitmiyor
Bir zaman ağlayıp güldüğüm dağlar

Aşınaydım toprağına taşına
Özlemim var böceğine kuşuna
Yarı görmek için pınar başına
Sudan sebeplerle geldiğim dağlar

ŞENER"İM hasretlik gitmez başımdan
Değirmenler döner akan yaşımdan
Gitmez hayalimden çıkmaz düşümden
Yaslanıp bağrında kaldığım dağlar

Ey Benim İnsan Yanım Vicdanım

Ertuğrul Şakar

*Allah ve meleklerin salatında seninle süslenir dua,
Aşk ve sevgi seninle süslenir.
Sana teslim olmayan asi,
Seni anmayan kaybetmiştir.
Varlık seninle nefeslenir.*

*Ey Allah'ın kulu, Ey Elçi,
İyilik sahiplerinin en iyisi,
Kötülüğü güzellikle yok eden,
Karanlıklara karşı kahraman sabır,
Ey salat ve selamlarımızın iyisi.*

*Ey benim eylem ahlakım,
Barış, adalet, merhamet,
Ey evrenin efendisi yüz,
Benim içimdeki umut,
Kurtuluşum olacak selamet.*

*Sen benim selamımsın çağlara,
Suskun umutlarımın içindeki bekleyiş.
Gizli gözyaşlarımın yaranı,
Gülümser güneşler gibi özüm,
Varlığım ufkuna bir emekleyiş.*

*Ağaçlarımız, kuşlarımız, hayallerimiz,
Sen olduğun için daha mutlu ve ergin.
Yeryüzü, gökyüzü ve ötelere,
Rabbin "ol" emriyle armağan,
Aşk seninle ilahi, seninle belirgin.*

*Uyanırım gece de, gündüz de,
Karanlıklar bir yaklaşıyor, bir uzaklaşıyor,
Ebu Cehil olur bin bir yüz,
Yüzyılların bilgileri karışıyor,
O kadınlar, o erkekler tuzaklaşıyor.*

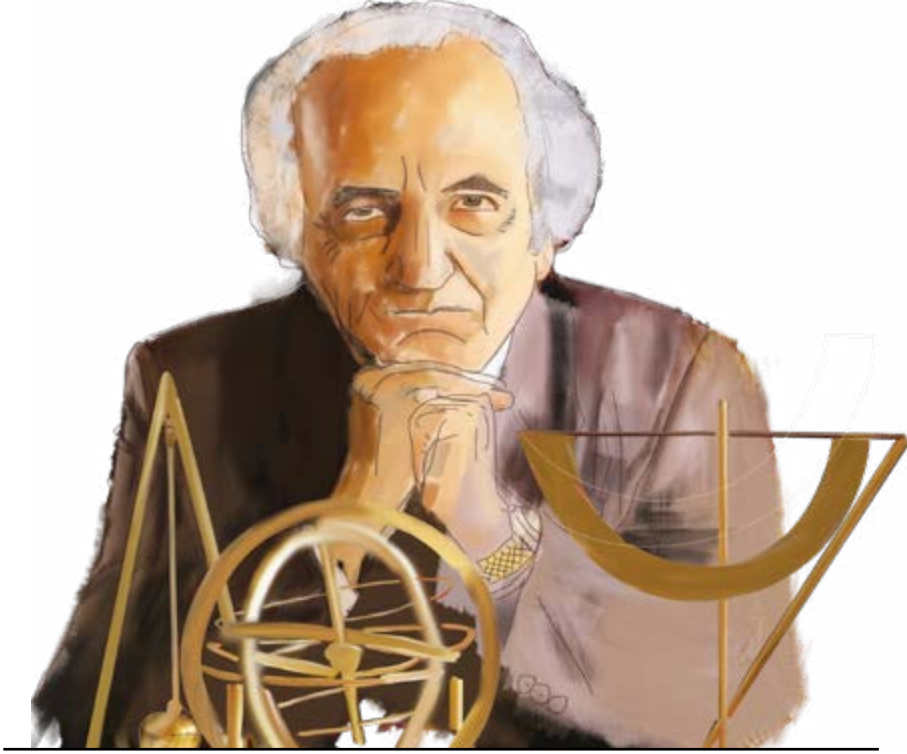
*Cennet gülü Efendim;
Yürek mağaralarında saklanır düşünce.
Bismillah demeden açılır bilirim,
Renk ve şekil çilgını kapılar,
Mevsim kışa düşünce.*

*Sensiz yürüyüşler hep arpa boyu,
Sonsuzluk adımlarına muhtaç dünya,
Beldeler kan, topraklar kan, eller kan,
Kirliliğin iri, kocaman,
İfrit karası rüya.*

*Ey benim insan yanım, vicdanım,
Ey rızaya dayanan akitlerimin ameli,
Sonsuzluğumun tartışılmaz rehberi,
İmtihanımdaki başöğretmen,
Ey imanımın aksiyon temeli.*

*Gözyaşı kristalleri tayflanır kapıda,
Mümin duaları mahzun geçer.
Hırkaladığım şiir konuşamaz,
Söz huzurunda susar, teslim olur,
Asuman bir kaşeden ebedi içer.*

Müslümanlar ilimler tarihindeki muazzam yerlerini bilmedikleri veya yanlış bildikleri için, Avrupalılar karşısında büyük bir aşağılık duygusu içindeler. Benim amacım; onlara atalarının ilimler tarihindeki muazzam yerlerini göstermek ve öğretmektir.”

P r o f .   D r .   M e h m e t   F u a t   S e z g i n

2 4   E k i m   1 9 2 4   -   3 0   H a z i r a n   2 0 1 8
B i t l i s   -   İ s t a n b u l